

KRAJOWA RADA SĄDOWNICTWA

**INFORMACJA
O DZIAŁALNOŚCI
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA
w 2023 roku**

Spis treści

1. Ustrój, zadania i kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa.....	4
1.1. Zarys historyczny Krajowej Rady Sądownictwa.....	4
1.2. Zmiany normatywne dotyczące Krajowej Rady Sądownictwa wprowadzone w 2023 r.	9
1.3. Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa	9
2. Skład i struktura wewnętrzna Krajowej Rady Sądownictwa	12
2.1. Wprowadzenie	12
2.2. Członkowie Rady w 2023 r. (w porządku alfabetycznym):	13
2.3. Członkowie Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa w 2023 r.	15
2.4. Komisje stałe	16
2.4.1. Komisja do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych.....	16
2.4.2 Komisja budżetowa.....	16
2.4.3. Komisja do spraw wizytacji i lustracji.....	17
2.4.4. Komisja do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych	17
2.5. Komisje problemowe.....	17
2.5.1. Komisja do spraw skarg, wniosków i petycji	17
2.5.2. Komisja do spraw obsługi postępowań toczących się przed sądami i trybunałami	18
2.5.3. Komisja do spraw opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa	18
2.6. Rzecznik Prasowy.....	18
2.7. Udział członków Rady w pracach organów zewnętrznych	19
2.7.1. Rada Programowa Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury:	19
2.7.2. Komisja konkursowa do przeprowadzania konkursu na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską w 2023 r., powołana przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury	19
3. Podstawowe informacje statystyczne o działalności Rady w 2023 r.....	20
4. Realizacja kompetencji z art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (rozpatrywanie i ocena kandydatur na stanowiska sędziów wszystkich rodzajów sądów i asesorów sądowych w sądach administracyjnych).....	29
4.1. Wprowadzenie	29
4.2. Zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie i asesorskie	32
5. Stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)	35
5.1. Prace Komisji do spraw obsługi postępowań toczących się przed sądami i trybunałami.....	35

5.2. Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego	35
5.2.1. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 275/2023 z dnia 20 kwietnia 2023 r. ...	35
5.2.2. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 336/2023 z dnia 19 maja 2023 r.	36
5.2.3. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 727/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r.	37
5.3. Prace Komisji do spraw opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa.....	37
5.4. Opinie o projektach aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych	38
5.5. Stanowiska i uchwały w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych	47
6. Czuwanie nad przestrzeganiem zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych.....	49
6.1. Prace Komisji do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych	49
6.2. Prace Komisji do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych.....	49
6.3. Prace Komisji do spraw wizytacji i lustracji	50
6.4. Odwołania Krajowej Rady Sądownictwa od wyroków sądów dyscyplinarnych	50
7. Pozostała działalność Krajowej Rady Sądownictwa	51
7.1. Współpraca międzynarodowa Rady	51
7.2. Konferencje, spotkania, nominacje sędziowskie	52
7.3. Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa <i>Consilium Iuridicum</i>	54
8. Planowanie dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych	55
8.1. Komisja budżetowa	55
8.2. Projekty planów dochodów i wydatków sądów powszechnych i wojskowych	55
9. Rozpatrywanie korespondencji skargowej	58
9.1. Komisja do spraw skarg, wniosków i petycji	58
10. Nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych	60
11. Biuro Krajowej Rady Sądownictwa	62
11.1 Podstawa prawna działania i organizacja wewnętrzna Biura KRS	62
11.2 Stan etatowy Biura Krajowej Rady Sądownictwa.....	63
11.3. Nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych sprawowany przez Biuro Krajowej Rady Sądownictwa.	64
11.3.1. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych i Inspektor Ochrony Danych Biura Krajowej Rady Sądownictwa.....	64
11.3.2. Zadania Inspektora Ochrony Danych w 2023 r.	65

1. Ustrój, zadania i kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa

1.1. Zarys historyczny Krajowej Rady Sądownictwa

Krajowa Rada Sądownictwa jest organem państwa stojącym na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Pozycja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa wynika z art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W systemie ustrojowym państwa przed 1989 r. brakowało instytucji i mechanizmów prawnych, które gwarantowałyby realizację zasady niezawisłości sędziowskiej i samorządności sędziów, deklarowanej w Konstytucji z 1952 r. Konstytucja oraz obowiązujące wówczas ustawy ukierunkowały działalność sądów na ochronę ówczesnego ustroju państwa. Osiągnięciu niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów nie sprzyjały także uregulowania prawne przewidujące powoływanie i odwoływanie sędziów przez Radę Państwa na wniosek Ministra Sprawiedliwości, albowiem to od tych wyłącznie organów (władzy wykonawczej) zależało kształtowanie polityki kadrowej w sądownictwie.

Przemiany ustrojowe, do których doszło w 1989 r., zrodziły zupełnie nową koncepcję rozumienia roli i pozycji wymiaru sprawiedliwości w demokratycznym państwie prawa. Niezawisłość sędziowska stała się niezbędna do legitymizacji sądownictwa, będącego gwarantem praw i wolności obywatelskich. Niezależność sądownictwa z kolei wykracza poza sferę polityczną oraz wpływa na stabilność państwa, służy ochronie praw obywateli, chroni relacje gospodarcze przed wpływami politycznymi, a także realizuje inne ważne cele społeczne. Niezależność sądów i niezawisłość sędziów nie są więc celami samymi w sobie, lecz służą osiągnięciu ważnych celów społecznych na zasadzie sprawiedliwości. Argumenty te legły u podstaw powołania Krajowej Rady Sądownictwa.

Postulat powołania Krajowej Rady Sądownictwa powstał w wyniku porozumienia politycznego, zawartego podczas obrad „Okrągłego stołu” i zakładał utworzenie organu konstytucyjnego, składającego się z przedstawicieli władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Głównym zadaniem tego organu miało być współdecydowanie o sprawach kadrowych sędziów, to jest nominacjach, awansach i przenoszeniu w stan spoczynku. Poza tym organ ten miał też zajmować się innymi kwestiami związanymi z sądownictwem i praworządnością. Koncepcja ustrojowa Krajowej Rady Sądownictwa była wzorowana na doświadczeniach państw europejskich, w szczególności włoskich i francuskich.

Na skutek nowelizacji art. 60 Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, wprowadzonej ustawą z dnia 7 kwietnia 1989 r. o zmianie Konstytucji Polskiej

Rzeczypospolitej Ludowej, powoływanie sędziów stało się prerogatywą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa została utworzona z dniem 29 grudnia 1989 r., na mocy ustawy z dnia 20 grudnia 1989 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 73, poz. 435). W art. 1 ust. 2 ustawy wskazano, że Rada jest strażnikiem niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów. Ponadto do kompetencji Rady przekazano rozpatrywanie kandydatur na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych i sądów wojskowych oraz przedstawianie Prezydentowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wniosków o ich powołanie, rozpatrywanie i rozstrzyganie wniosków o przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska sędziego, wypowiedzanie się w sprawie zasad etyki zawodowej sędziów, wyrażanie stanowiska co do propozycji zmian ustroju sądów, zapoznawanie się z projektami aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, wyrażanie opinii w sprawach dotyczących sędziów i sądów, wniesionych pod obrady Rady przez Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, inne organy państwowe, a także przez zgromadzenia ogólne sędziów. Rada wysłuchiwała także informacji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego o działalności sądów oraz wypowiadała się o stanie kadry sędziowskiej. W skład Rady, zgodnie z art. 4 ustawy, wchodził: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracami Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, dwóch sędziów Sądu Najwyższego, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, dziewięciu sędziów sądów powszechnych, sędzia sądu wojskowego, czterech posłów, dwóch senatorów, osoba wskazana przez Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Minister Sprawiedliwości. Rada wybierała ze swego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego, którzy kierowali jej pracami. Obsługę administracyjną Krajowej Rady Sądownictwa zapewniała Kancelaria Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Status Rady został utrwalony po wejściu w życie ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 r. o wzajemnych stosunkach między władzą ustawodawczą i wykonawczą Rzeczypospolitej Polskiej oraz o samorządzie terytorialnym, powszechnie zwanej „Małą Konstytucją”. Wzmocnienie ustrojowej pozycji Krajowej Rady Sądownictwa nastąpiło z kolei w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. Funkcja Rady jako strażnika niezależności sądów i niezawisłości sędziów została podniesiona do rangi zasady konstytucyjnej, wyrażonej w art. 186 ust. 1 Konstytucji.

Dążąc do wzmocnienia pozycji Krajowej Rady Sądownictwa, Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił w dniu 27 lipca 2001 r. ustawę o Krajowej Radzie Sądownictwa. Poszerzony został zakres kompetencji Rady, m.in. w zakresie współdecydowania o budżecie wymiaru sprawiedliwości. Do kompetencji Rady przekazano także uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów. Zgodnie z ustawą, Krajowa Rada Sądownictwa rozpoczęła składanie Ministrowi Sprawiedliwości wniosków o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych, co zaowocowało systematycznym wzrostem nakładów na sądownictwo powszechne. W dniu 19 lutego 2003 r. Krajowa Rada Sądownictwa uchwaliła zbiór zasad etyki zawodowej sędziów. Obecnie czuwa nad przestrzeganiem tych zasad.

Naturalną konsekwencją ustrojowego wyodrębnienia Krajowej Rady Sądownictwa w ramach trójpodziału władzy było wydzielenie jej budżetu jako odrębnej części budżetu państwa. Z dniem 1 stycznia 2007 r. Krajowa Rada Sądownictwa, po 17 latach działalności, stała się organem niezależnym finansowo, organizacyjnie i administracyjnie. Zapewnia to Radzie większą niezależność oraz ułatwia wywiązywanie się z nałożonych obowiązków konstytucyjnych i ustawowych.

Charakter ustrojowy Krajowej Rady Sądownictwa od początku istnienia tego organu budził pewne wątpliwości co do jednoznacznego zakwalifikowania w systemie organów państwa. W doktrynie pojawiły się poglądy, że Rada, jako konstytucyjny organ państwa, jest publiczno-samorządowym reprezentantem środowiska sędziowskiego. Niektórzy autorzy w dalszym ciągu uważają Radę za organ o charakterze mieszanym, skupiającym zarówno kompetencje organu administracji publicznej, jak i organu samorządu zawodowego. Pojawiają się także twierdzenia klasyfikujące Radę jako organ zbliżony do władzy sądowniczej. Nie ulega wątpliwości, że, z punktu widzenia konstytucyjnego, Rada jest strażnikiem niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). W tym celu Radzie zostało przyznane wyłączne uprawnienie do rozpatrywania i oceny kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych oraz Sądzie Najwyższym, a także w sądach administracyjnych i wojskowych. Rada jest także jedynym organem państwa uprawnionym do przedstawiania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie na urząd sędziego na wszystkich stanowiskach sędziowskich.

Trybunał Konstytucyjny w motywach wyroku z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie o sygnaturze akt P 6/99 stwierdził, że *Krajowa Rada Sądownictwa jest swoistym, samodzielnym, centralnym organem państwowym, którego funkcje powiązane są z władzą sądowniczą*. Z kolei w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 kwietnia 2008 r. w sprawie o sygnaturze akt K 40/07 Trybunał Konstytucyjny określił status Krajowej Rady Sądownictwa

jako konstytucyjnego, kolegialnego organu państwa, usytuowanego w bliskości władzy sądowniczej, stojącego na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

Krajowa Rada Sądownictwa wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rady. Powołanie Biura miało na celu stworzenie urzędu państwowego, służącego pomocą Krajowej Radzie Sądownictwa przy wykonywaniu jej zadań w zakresie prawnym, organizacyjnym, finansowym i administracyjnym. Biurem Rady kieruje Szef, którego powołuje i odwołuje Przewodniczący Rady po zasięgnięciu opinii Prezydium Rady.

Ustrój, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2021 r. poz. 269; dalej: „ustawa o KRS”). Ustawą tą uchylono poprzednio obowiązującą ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa. Założeniem, które legło u podstaw uchwalenia nowej ustawy o KRS, było przede wszystkim dostosowanie organizacji i funkcjonowania tego organu do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Wprowadzono zatem liczne przepisy normujące tryb działania Rady i postępowanie przed Radą, regulowane uprzednio w aktach pozaustawowych (regulamin uchwalany przez Radę, rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej). W ustawie ograniczono się do wskazania najważniejszych kompetencji Rady, wiążących się z ustrojową pozycją tego organu i zadaniami powierzonymi na mocy art. 186 ust. 1 Konstytucji. Kompetencje te były tożsame z zadaniami przewidzianymi w uchylonej ustawie. Ich szczegółowe rozwinięcie znajduje się w dalszej części niniejszego opracowania. Uregulowano także kwestie dotyczące członkostwa w Radzie, kwestie wygaśnięcia mandatu wybieranych członków, w tym zwłaszcza posłów i senatorów, odstąpiono zaś od rozwiązania dopuszczającego delegowanie zastępcy na posiedzenia plenarne Rady przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Ministra Sprawiedliwości.

Istotne zmiany dotyczące funkcjonowania i zasad wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa wprowadziła ustawa z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3), która weszła w życie 17 stycznia 2018 r. Ustawą tą zmieniono sposób wyboru członków Krajowej Rady Sądownictwa spośród sędziów. Pierwotnie sędziów-członków Krajowej Rady Sądownictwa wybierały organy samorządu sędziowskiego. Przedmiotowa ustawa przyznała możliwość zgłaszania kandydatów na sędziów-członków Krajowej Rady Sądownictwa grupie co najmniej 2.000 obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy ukończyli osiemnaście lat, mają pełną zdolność do czynności prawnych i korzystają z pełni praw publicznych, lub grupie co najmniej 25 sędziów w stanie czynnym. Ostateczny wybór przyznano

zaś Sejmowi RP, który wybiera 15 sędziów spośród zgłoszonych kandydatów na wspólną czteroletnią kadencję, kwalifikowaną większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów (art. 9a, art. 11a–11d ustawy o KRS). Wspólna kadencja dla członków Rady, którzy są sędziami, została wprowadzona w związku z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 czerwca 2017 r., w sprawie o sygnaturze akt K 5/17 (Dz. U. poz. 1183), uznającym za niekonstytucyjne rozumienie kadencji członków Rady wybranych spośród sędziów w ten sposób, że ma ona charakter indywidualny. W omawianej ustawie przewidziano także m.in. rozwiązanie, na wypadek gdyby doszło do potrzeby ponownego obsadzenia mandatu sędziego-członka Rady przed upływem kadencji (art. 11e ustawy o KRS), wprowadzono możliwość przyjmowania przez Radę uchwał w trybie obiegowym (art. 21 ust. 1 ustawy o KRS), a także obowiązek transmitowania posiedzeń Rady za pośrednictwem Internetu (art. 20 ust. 1 ustawy o KRS) oraz zobowiązano Radę do zasięgania niewiążącej opinii Ministra Sprawiedliwości w każdej sprawie indywidualnej (art. 31 ust. 2b ustawy o KRS).

Kwestia zgodności z Konstytucją art. 9a ustawy o KRS, stanowiącego o wyborze sędziów-członków Krajowej Rady Sądownictwa przez Sejm RP, została rozstrzygnięta przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 25 marca 2019 r. w sprawie o sygnaturze akt K 12/18 (Dz. U. poz. 609). Trybunał orzekł, że art. 9a ustawy o KRS jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w związku z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji RP. W uzasadnieniu wyroku powołano się na stanowisko wyrażone przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 20 czerwca 2017 r. w sprawie o sygnaturze akt K 5/17. W motywach tego wyroku podkreślono, że z Konstytucji wynika, kto może być wybranym członkiem Krajowej Rady Sądownictwa, ale nie jest określony sposób wyboru sędziów-członków Rady. Te kwestie zostały bowiem przekazane do uregulowania w ustawie. Trybunał uznał, że nic nie stoi na przeszkodzie, aby sędziów do Rady wybierali sędziowie. Jednak nie można zgodzić się z twierdzeniem, że piastunem czynnego prawa wyborczego muszą tu być wyłącznie gremia sędziowskie. Trybunał w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 marca 2019 r. podzielił powyższe stanowisko oraz podniósł ponadto, że „(...) *ustrojodawca zasadnicze kwestie związane z jej (Rady) funkcjonowaniem przekazał do regulacji ustawowej, pozostawiając w tekście Konstytucji jedynie pewien minimalny standard konstytucyjności KRS. Zarówno na etapie prac nad tekstem Konstytucji, jak i współcześnie sam fakt istnienia [Krajowej] Rady Sądownictwa umocowanej konstytucyjnie nie jest immanentnie wpisany w istnienie demokratycznego państwa prawa. Fakt bycia reprezentacją środowiska*

prawniczego wynika bowiem nie ze sposobu wyboru członków KRS, ale z tego, że z dużą przewagą wybierani są do jej składu sędziowie, co jest objęte gwarancją konstytucyjną”.

1.2. Zmiany normatywne dotyczące Krajowej Rady Sądownictwa wprowadzone w 2023 r.

W 2023 r. ustawa o KRS została znowelizowana ustawą z 28 lipca 2023 r. (Dz. U z 2023 r. poz. 1615). Uchylono pkt 4 w art. 3 ust 2 oraz uchylono art. 6 ustawy dotyczące uprawnienia Rady do wyboru rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych. Zmiany te miały charakter porządkowy, gdyż już ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5) zmieniono § 3 w art. 112 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych i wprowadzono zasadę, że Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz dwóch Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych powołuje Minister Sprawiedliwości na czteroletnią kadencję. Pomimo powyższego, pozostawiono ciążyący na Krajowej Radzie Sądownictwa obowiązek ustawowy zapewnienia obsługi administracyjnej Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych oraz Zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych przez utworzenie odrębnej komórki organizacyjnej w ramach Biura Krajowej Rady Sądownictwa (art. 112 § 4 przywołanej ustawy). Nie było ponadto innych zmian normatywnych wpływających na sytuację ustrojową Krajowej Rady Sądownictwa.

1.3. Kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa

Podstawowe kompetencje Krajowej Rady Sądownictwa zostały określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Zgodnie z art. 179 Konstytucji Krajowa Rada Sądownictwa posiada wyłączną kompetencję do przedstawiania Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków w sprawie powołania sędziów. Z kolei art. 186 ust. 2 Konstytucji stanowi podstawę do występowania przez Krajową Radę Sądownictwa do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem w sprawie zgodności z Konstytucją aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Zgodnie z ustawą o KRS do kompetencji Rady należy:

- rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach

administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych;

- przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz o powołanie asesorów sądowych w sądach administracyjnych;
- przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o mianowanie egzaminowanych aplikantów aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorskiej na stanowiska asesorów sądowych w sądach powszechnych lub wyrażanie sprzeciwu wobec mianowania kandydatów na te stanowiska;
- uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem;
- wypowiadanie się o stanie kadry sędziowskiej i asesorskiej;
- wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, wniesionych pod jej obrady przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego;
- opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie;
- opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację sędziowską oraz egzaminów sędziowskich;
- opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów, asesorów sądowych i pracowników sądów;
- podejmowanie uchwał w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów, co stanowi uzupełnienie kompetencji przyznanej Radzie w Konstytucji;
- rozpatrywanie wniosków o przeniesienie sędziego w stan spoczynku;
- wyrażanie zgody na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego (po osiągnięciu granicy wieku przejścia w stan spoczynku);
- rozpatrywanie oświadczeń o przejściu w stan spoczynku, składanych przez sędziów, którzy uzyskali zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska sędziego (po osiągnięciu granicy wieku przejścia w stan spoczynku);
- rozpatrywanie wystąpień sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko

sędziowskie;

- rozpatrywanie odwołań sędziów i asesorów sądowych od zmian zakresu ich czynności;
- wyrażanie opinii w sprawie odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego oraz prezesa albo zastępcy prezesa sądu wojskowego;
- wskazywanie jednego członka Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- wyrażanie opinii w sprawach powołania i odwołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- sprawowanie nadzoru nad przetwarzaniem danych osobowych przez Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny oraz sądy apelacyjne, w ramach prowadzonych przez nie postępowań.

2. Skład i struktura wewnętrzna Krajowej Rady Sądownictwa

2.1. Wprowadzenie

Krajowa Rada Sądownictwa jest organem kolegialnym, składającym się z dwudziestu pięciu członków – pochodzących z władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej. Tak jak w większości krajów europejskich, skład Krajowej Rady Sądownictwa jest mieszany, przy czym sędziowie stanowią większość (17 z 25 członków).

Zgodnie z art. 187 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Krajowa Rada Sądownictwa składa się z:

- Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego,
- Ministra Sprawiedliwości,
- Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- osoby powołanej przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
- piętnastu członków wybranych spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych,
- czterech członków wybranych przez Sejm spośród posłów oraz
- dwóch członków wybranych przez Senat spośród senatorów.

Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Minister Sprawiedliwości oraz Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego zasiadają w Radzie przez okres pełnienia tych funkcji. Kadencja członków pochodzących z wyboru trwa cztery lata, przy czym pełnią oni swoje funkcje do czasu wyboru ich następców. Przedstawiciel Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej pełni funkcję w Radzie bez oznaczenia okresu kadencji, w związku z tym może zostać w każdym czasie odwołany. Jego mandat wygasa najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu kadencji Prezydenta albo opróżnieniu urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Sędzia może pełnić funkcję wybieranego członka Rady tylko dwie kadencje. Stosownie do postanowień ustawy o KRS Sejm wybiera spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych piętnastu członków Rady na wspólną czteroletnią kadencję. Dokonując wyboru, Sejm, w miarę możliwości, uwzględnia potrzebę reprezentacji w Radzie sędziów poszczególnych rodzajów i szczebli sądów. Wspólna kadencja nowych członków Rady wybranych spośród sędziów rozpoczyna się z dniem następującym po dniu, w którym dokonano ich wyboru. Członkowie Rady poprzedniej kadencji pełnią swoje funkcje do dnia rozpoczęcia wspólnej kadencji nowych członków Rady.

Organami Krajowej Rady Sądownictwa są Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i Prezydium Rady. W skład Prezydium wchodzi Przewodniczący Rady, dwóch wiceprzewodniczących i trzech wybieranych członków. Członkowie Prezydium – wybierani na czteroletnią kadencję – mogą sprawować swoje funkcje maksymalnie przez dwie kadencje. Przewodniczący reprezentuje Radę oraz organizuje jej pracę, a w szczególności zwołuje posiedzenia Rady, przewodniczy obradom i czuwa nad ich przebiegiem, podpisuje uchwały Rady, przedstawia Radzie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy oraz wykonuje czynności zlecone przez Radę. Prezydium kieruje pracami Rady oraz zapewnia właściwe funkcjonowanie Rady między posiedzeniami plenarnymi. W nagłych przypadkach, wymagających podjęcia działań między posiedzeniami plenarnymi, Prezydium może w imieniu Rady podejmować czynności należące do jej kompetencji, z wyjątkiem załatwiania spraw indywidualnych.

Działając na podstawie art. 19 ust. 1 i 2 ustawy o KRS, Krajowa Rada Sądownictwa powołuje ze swego składu stałe komisje: do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych, budżetową, do spraw wizytacji i lustracji oraz do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych, a także inne komisje problemowe (w 2023 r. były to komisje: do spraw skarg, wniosków i petycji, do spraw obsługi postępowań toczących się przed sądami i trybunałami oraz do spraw opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa).

2.2. Członkowie Rady w 2023 r. (w porządku alfabetycznym):

Marek Ast – poseł na Sejm RP, członek Rady od 22 listopada 2019 r. do 12 listopada 2023 r.;

Irena Bochniak – sędzia Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, członek Rady od 13 maja 2022 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Adam Bodnar – Minister Sprawiedliwości, członek Rady od 13 grudnia 2023 r.;

prof. dr hab. Jacek Chlebny – Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, członek Rady od 18 lutego 2022 r. (postanowieniem Prezydenta RP z dnia 18 marca 2024 r. uzyskał tytuł profesora nauk społecznych);

Katarzyna Chmura – sędzia Sądu Rejonowego w Malborku, członek Rady od 21 maja 2020 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 20 maja 2020 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

dr Anna Dalkowska – sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, członek Rady od 13 maja 2022 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 12 maja 2022 r.;

dr Dariusz Drajewicz – sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, członek Rady od 7 marca 2018 r., wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Grzegorz Furmankiewicz – sędzia Sądu Okręgowego w Krośnie, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Kamila Gasiuk-Pihowicz – poseł, członek Rady od 14 listopada 2023 r.

Marek Jaskulski – sędzia Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Wiesław Johann – członek Rady od 30 września 2015 r. do 24 stycznia 2024 r., osoba powołana przez Prezydenta RP;

Joanna Kołodziej-Michałowicz – sędzia Sądu Okręgowego w Słupsku, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Bartosz Kownacki – poseł, członek Rady od 22 listopada 2019 r. do 12 listopada 2023 r.;

Robert Kropiwnicki – poseł, członek Rady od 14 listopada 2023 r.;

Krzysztof Kwiatkowski – senator, członek Rady od 29 listopada 2023 r. (członek Rady w latach: 2007–2009 jako senator, 2009–2011 jako Minister Sprawiedliwości, 2011–2013 jako poseł, 2020–2023 jako senator);

Ewa Łapińska – sędzia Sądu Okręgowego w Sosnowcu, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Zbigniew Łupina – sędzia Sądu Rejonowego w Biłgoraju, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

dr hab. Małgorzata Manowska – Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, członek Rady od 26 maja 2020 r.;

Krystyna Morawa-Fryźlewicz – sędzia Sądu Rejonowego w Nowym Targu, członek Rady od 13 maja 2022 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Arkadiusz Mularczyk – poseł, członek Rady od 22 listopada 2019 r. do 12 listopada 2023 r.

dr Maciej Nawacki – sędzia Sądu Rejonowego w Olsztynie, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Dagmara Pawelczyk-Woicka – sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrana przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz z 12 maja 2022 r.;

Rafał Puchalski – sędzia Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz z 12 maja 2022 r.;

Kazimierz Smoliński – poseł, członek Rady od 22 listopada 2019 r. do 12 listopada 2023 r.;

Paweł Styrna – sędzia Sądu Rejonowego w Wieliczce, członek Rady od 7 marca 2018 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 6 marca 2018 r. oraz z 12 maja 2022 r.;

Kazimierz Michał Ujazdowski – senator, członek Rady od 29 listopada 2023 r.;

Marcin Warchol – Minister Sprawiedliwości, członek Rady od 27 listopada 2023 r. do 11 grudnia 2023 r.

Bogdan Zdrojewski – senator, członek Rady od 17 stycznia 2020 r. do 12 listopada 2023 r. ;

Stanisław Zdun – sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie, członek Rady od 13 maja 2022 r.; wybrany przez Sejm RP uchwałą z 12 maja 2022 r.;

Tomasz Zimoch – poseł, członek Rady od 14 listopada 2023 r.;

Zbigniew Ziobro – Minister Sprawiedliwości, członek Rady od 31 października 2005 r. do 16 listopada 2007 r. i od 16 listopada 2015 r. do 27 listopada 2023 r.;

Anna Maria Żukowska – poseł, członek Rady od 14 listopada 2023 r.

2.3. Członkowie Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa w 2023 r.

Dagmara Pawelczyk-Woicka – Przewodniczący Rady od 24 maja 2022 r.;

Arkadiusz Mularczyk – Wiceprzewodniczący Rady od 13 października 2020 r. do 12 listopada 2024 r.;

Rafał Puchalski – Wiceprzewodniczący Rady od 24 maja 2022 r.;

dr Anna Dalkowska – członek Prezydium od 24 maja 2022 r.;

Joanna Kołodziej-Michałowicz – członek Prezydium od 19 lutego 2021 r.;

dr Maciej Nawacki – członek Prezydium od 24 maja 2022 r.

Stanisław Zdun – Wiceprzewodniczący Rady od 23 listopada 2023 r.

2.4. Komisje stale

2.4.1. Komisja do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych

Stanisław Zdun – Przewodniczący Komisji

Grzegorz Furmankiewicz

Kamila Gasiuk-Pihowicz – od 24 listopada 2023 r.

Bartosz Kownacki – do 12 listopada 2023 r.

Arkadiusz Mularczyk – do 12 listopada 2023 r.

Zbigniew Łupina

Bogdan Zdrojewski – do 12 listopada 2023 r.

Tomasz Zimoch – od 24 listopada 2023 r.

2.4.2 Komisja budżetowa

Joanna Kołodziej-Michałowicz – Przewodnicząca Komisji;

Irena Bochniak

dr Anna Dalkowska – od 6 lipca 2023 r.

dr Dariusz Drajewicz

Marek Jaskulski

Robert Kropiwnicki – od 24 listopada 2023 r.

Krzysztof Kwiatkowski

Krystyna Morawa-Fryźlewicz

Rafał Puchalski

Kazimierz Smoliński – do 12 listopada 2023 r.

Paweł Styrna

2.4.3. Komisja do spraw wizytacji i lustracji

dr Maciej Nawacki – Przewodniczący Komisji;

dr Anna Dalkowska

dr Dariusz Drajewicz

Rafał Puchalski

Bartosz Kownacki – do 12 listopada 2023 r.

2.4.4. Komisja do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych

Rafał Puchalski – Przewodniczący Komisji;

Irena Bochniak

Bartosz Kownacki – do 12 listopada 2023 r.

Krystyna Morawa-Fryźlewicz

Anna Maria Żukowska – od 11 grudnia 2023 r.

2.5. Komisje problemowe

2.5.1. Komisja do spraw skarg, wniosków i petycji

Marek Jaskulski – Przewodniczący Komisji;

Katarzyna Chmura

Bartosz Kownacki – do 12 listopada 2023 r.

Ewa Łapińska

Arkadiusz Mularczyk – do 12 listopada 2023 r.

Bogdan Zdrojewski – do 12 listopada 2023 r.

Zbigniew Łupina

Tomasz Zimoch – od 24 listopada 2023 r.

2.5.2. Komisja do spraw obsługi postępowań toczących się przed sądami i trybunałami

dr Anna Dalkowska – Przewodnicząca Komisji;

Marek Ast – do 12 listopada 2023 r.

Katarzyna Chmura

Joanna Kołodziej-Michałowicz

Bartosz Kownacki – do 12 listopada 2023 r.

Arkadiusz Mularczyk – do 12 listopada 2023 r.

dr Maciej Nawacki

2.5.3. Komisja do spraw opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa

dr Dariusz Drajewicz – Przewodniczący Komisji;

Grzegorz Furmankiewicz

Marek Jaskulski

Ewa Łapińska

Zbigniew Łupina – od 22 czerwca 2023 r.

Dagmara Paweńczyk-Woicka

Rafał Puchalski

Kazimierz Smoliński – do 12 listopada 2023 r.

Stanisław Zdun

Anna Maria Żukowska – od 24 listopada 2023 r.

Kazimierz Ujazdowski – od 11 grudnia 2023 r.

2.6. Rzecznik Prasowy

Przewodniczący KRS, zgodnie z Regulaminem Rady i za zgodą Prezydium, 4 lipca 2023 r. powołał Ewę Łosińską na stanowisko rzecznika prasowego Krajowej Rady Sądownictwa.

2.7. Udział członków Rady w pracach organów zewnętrznych

2.7.1. Rada Programowa Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury:

W skład Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury wchodzi Dyrektor Krajowej Szkoły i nie więcej niż 12 członków powołanych przez Ministra Sprawiedliwości, w tym jeden członek wskazany przez Krajową Radę Sądownictwa. Kadencja członków Rady trwa 4 lata (art. 6 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury; dalej: „ustawa o KSSiP”).

Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 2017 r. na członka Rady Programowej powołano sędzię Dagmarę Pawełczyk-Woicką, wskazaną przez Ministra Sprawiedliwości (członek KRS od 7 marca 2018 r.).

W dniu 30 listopada 2021 r. Rada wskazała sędziego Jarosława Dudzicza jako swojego przedstawiciela w Radzie Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury na czteroletnią kadencję.

2.7.2. Komisja konkursowa do przeprowadzania konkursu na aplikację sędziowską i aplikację prokuratorską w 2023 r., powołana przez Ministra Sprawiedliwości na wniosek Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury

Na podstawie art. 20 ust. 1 pkt 5 ustawy o KSSiP w skład komisji konkursowej wchodzi sędzia – przedstawiciel Krajowej Rady Sądownictwa. Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 20 września 2023 r. w skład Komisji, jako przedstawiciela Krajowej Rady Sądownictwa, powołano sędziego Zbigniewa Łupinę.

3. Podstawowe informacje statystyczne o działalności Rady w 2023 r.

1. Krajowa Rada Sądownictwa odbyła 20 posiedzeń plenarnych, które trwały łącznie 89 dni;
2. Rada rozpoznała 1104 zgłoszenia do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, administracyjnych oraz w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym, a także na stanowisku asesora sądowego w wojewódzkich sądach administracyjnych, które pochodziły od 1096 osób, celem przedstawienia wyłonionych kandydatów Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie;
3. Krajowa Rada Sądownictwa przedstawiła Prezydentowi RP wnioski o powołanie 616 osób do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w sądach różnych rodzajów i szczebli lub na stanowisku asesora sądowego w wojewódzkich sądach administracyjnych
4. Członkowie zespołów Krajowej Rady Sądownictwa, w toku procedury nominacyjnej, przeprowadzili wysłuchania 166 kandydatów i 2 prezesów sądów;
5. Do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło 110 projektów aktów normatywnych, które podlegały opracowaniu i przedstawieniu zespołom członków Krajowej Rady Sądownictwa i samej Radzie w celu zaopiniowania;
6. Do Krajowej Rady Sądownictwa w ramach skarg i wniosków wpłynęło łącznie 4181 pism. W zakresie prac prowadzonych przez Komisję do spraw Wizytacji i Lustracji w 2023 r., Krajowa Rada Sądownictwa podjęła 4 uchwały, z czego 3 uchwały o zarządzeniu lustracji i jedną o przyjęciu sprawozdania z przeprowadzonej lustracji;
7. Rada poddała analizie 45 nieprawomocnych wyroków sądów dyscyplinarnych. W przedmiocie wniesienia odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych Rada wydała 15 uchwał wraz z 8 odwołaniami od wyroków sądów dyscyplinarnych. W zakresie uchwał: 7 dotyczyło odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych, a 3 uchwały dotyczyły wyroków, od których Rada nie wniosła odwołań. Dodatkowo zostały sporządzone 4 inne uchwały, z których 3 dotyczyły żądania podjęcia od Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych wszczęcia postępowania wyjaśniającego, a 1 uchwała – złożenia zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

Tabela 1 - Krajowa Rada Sądownictwa w 2023 r. obradowała na 20 posiedzeniach (89 dni) oraz dwa razy głosowała w trybie obiegowym:

Lp.	Data posiedzenia	Liczba dni posiedzeń
1.	10 – 13 stycznia 2023 r.	4
2.	17 – 20 stycznia 2023 r.	4
3.	7 – 10 lutego 2023 r.	4
4.	28 lutego – 3 marca 2023 r.	4
5.	14 – 17 marca 2023 r.	4
6.	28 – 31 marca 2023 r.	4
7.	18 – 21 kwietnia 2023 r.	4
8.	9 – 19 maja 2023 r.	9
9.	13 – 16 czerwca 2023 r.	4
10.	20 – 23 czerwca 2023 r.	4
11.	10 – 13 stycznia 2023 r.	4
12.	22 – 25 sierpnia 2023 r.	4
13.	28 – 29 sierpnia 2023 r.	2
14.	5 – 8 września 2023 r.	4
15.	19 – 22 września 2023 r.	4
16.	10 – 13 października 2023 r.	4
17.	23 – 27 października 2023 r.	5
18.	7 – 10 listopada 2023 r.	4
19.	21 – 24 listopada 2023 r.	4
20.	5 – 15 grudnia 2023 r.	9
Razem	20 posiedzeń plenarnych	89 dni
	2 dni głosowań w trybie obiegowym	
1.	2 czerwca 2023 r.	głosowanie obiegowe
2.	27 lipca 2023 r.	głosowanie obiegowe

Tabela 2 – Liczba uchwał podjętych w sprawach osobowych w 2023 r.:

Termin posiedzenia KRS	Powolania na wolne stanowiska sędziowskie	Przekształcenie stanowiska asesorskiego na sędziowskie SR	Przekształcenie stanowiska asesorskiego na sędziowskie WSA	Powolania na wolne stanowiska asesorskie w WSA	Cofnięcia zgłoszeń	Mianowanie egzaminowanych aplikantów anklacji sędziowskiej	Powrót na poprzednio zajmowane stanowisko sędziowskie	Zastrzeżenia	Przeniesienia sędziów w stan spoczynku	Oświadczenie woli o dalszym zajmowaniu stanowiska	Odwolanie od podziału czynności	Oświadczenie o posiadaniu obywatelstwa obcego państwa	Ponowne rozpatrzenie sprawy	Razem
10-13.01.2023	3	-	-	-	15	-	-	1	3	4	2	-	-	28
17-20.01.2023	4	-	-	-	3	-	-	2	1	-	3	-	-	13
07-10.02.2023	22	-	-	-	10	-	-	-	3	4	8	-	-	47
28.02-03.03.2023	24	2	1	3	9	-	-	-	1	3	2	-	-	45
14-17.03.2023	1	-	-	1	11	-	-	1	6	7	3	-	-	30
28-31.03.2023	27	-	-	1	10	-	1	1	2	1	1	-	-	44
18-21.04.2023	10	19	-	3	12	-	-	2	3	4	-	-	2	55
09-19.05.2023	2	4	-	2	14	-	1	-	3	5	4	-	1	36
02.06.2023 obiegowe	-	-	-	-	6	-	-	-	-	-	-	-	-	6
13-16.06.2023	-	-	-	-	6	167	1	-	-	-	-	1	-	175
20-23.06.2023	30	2	-	-	9	-	-	-	6	4	-	-	1	52
04-07.07.2023	22	3	-	1	15	-	-	-	12	8	1	-	-	62
27.07.2023 obiegowe	-	-	-	-	12	-	-	-	-	-	-	-	-	12
22-25.08.2023	6	19	2	-	12	-	-	-	5	4	8	-	-	56
28.08.2023	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1

05-08.09.2023	36	-	-	-	7	-	-	-	-	5	2	-	1	51
19-22.09.2023	51	-	1	-	11	-	-	-	4	5	1	-	1	74
10-13.10.2023	43	23	1	-	12	-	-	1	3	-	-	-	-	83
23-27.10.2023	2	-	-	-	11	-	-	3	5	4	4	-	3	32
07-10.11.2023	29	3	1	-	19	-	-	-	4	-	4	-	-	60
21-24.11.2023	1	-	-	-	18	-	-	-	3	4	1	-	-	27
05-15.12.2023	3	2	-	-	20	-	-	-	2	1	-	-	-	28
Razem	316	77	6	11	243	167	3	11	66	63	44	1	9	1017

Tabela 3 – Powołania na wolne stanowiska sędziowskie w 2023 r.:

	Liczba postępowań rozpatrzonych	Liczba kandydatów zaopiniowanych pozytywnie	Liczba kandydatów zaopiniowanych negatywnie	Liczba kandydatów – umorzenie postępowania (inne niż cofnięcie)	Razem
Liczba wszystkich kandydatów w tym:	315	288	275	1	564
Sąd Najwyższy	7	9	26		35
Naczelny Sąd Administracyjny	4	5	17		22
Wojewódzkie sądy administracyjne	2	2	3		5
Wojskowe sądy okręgowe	1	1	1		2
Wojskowe sądy garnizonowe					
Sądy powszechne w tym:	301	271	228	1	500
Sądy apelacyjne	38	28	21		49
Sądy okręgowe	159	144	70		214
Sądy rejonowe	104	99	137	1	237

Tabela 4 – Liczba przekształconych stanowisk asesorskich na stanowisko sędziowskie sędziego sądu rejonowego w 2023 r.:

Liczba postępowań Asesorzy - Sądy rejonowe	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków umorzonych	Liczba wniosków odroczonych	RAZEM wniosków rozpatrzonych
77	77	-	-	-	77

Tabela 5 – Liczba przekształconych stanowisk asesorskich na stanowisko sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego w 2023 r.:

Liczba postępowań Asesorzy - Wojewódzkie sądy administracyjne	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków umorzonych	Liczba wniosków odroczonych	RAZEM wniosków rozpatrzonych
6	6	-	-	-	6

Tabela 6 – Powołania na wolne stanowiska asesorskie w wojewódzkich sądach administracyjnych w 2023 r.:

Liczba postępowań do WSA na stanowiska asesorskie	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków umorzonych	Liczba wniosków odroczonych	RAZEM wniosków rozpatrzonych
10	10	51	1	-	62

Tabela 7 – Sprawy umorzone na skutek cofnięcia zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie i asesorskie w 2023 r.:

Cofnięcie zgłoszenia	Umorzenie postępowania
Liczba wszystkich kandydatów w tym:	243

Sąd Najwyższy	9
Naczelny Sąd Administracyjny	13
Wojewódzkie sądy administracyjne	1
Wojewódzkie sądy administracyjne - asesorzy	15
Wojskowe sądy okręgowe	1
Wojskowe sądy garnizonowe	1
Sądy powszechne w tym:	203
Sądy apelacyjne	12
Sądy okręgowe	64
Sądy rejonowe	127

Tabela 8 – Liczba nominacji sędziowskich (oraz asesorskich w wojewódzkich sądach administracyjnych) wręczonych przez Prezydenta RP w 2023 r.:

	Liczba wręczonych nominacji
Liczba ogółem	582
w tym:	
Sąd Najwyższy	8
Naczelny Sąd Administracyjny	3
Wojewódzkie sądy administracyjne	11
Wojewódzkie sądy administracyjne – asesorzy	36
Wojskowe sądy okręgowe	1
Wojskowe sądy garnizonowe	3
Sądy powszechne w tym:	520
Sądy apelacyjne	36
Sądy okręgowe	131

Sądy rejonowe	185
Sądy rejonowe - asesorzy	168

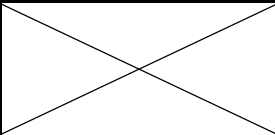
Tabela 9 – Mianowanie egzaminowanych aplikantów aplikacji sędziowskiej na stanowisko asesora w sądach powszechnych

Liczba egzaminowanych aplikantów aplikacji sędziowskiej	Liczba egzaminowanych aplikantów w stosunku do których nie wyrażono sprzeciwu	Liczba egzaminowanych aplikantów w stosunku do których wyrażono sprzeciw
167	167	0

Tabela 10 - Liczba uchwał Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie zastrzeżeń kandydatów na pozostawienie przez właściwego prezesa sądu bez rozpatrzenia zgłoszenia na wolne stanowisko sędziowskie w 2023 r.:

Liczba wniesionych zastrzeżeń	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków umorzonych	Liczba wniosków odroczonej	RAZEM wniosków rozpatrzonych
WSA-asesorzy	3	2			5
SO	1	2	1		4
SR	2				2
RAZEM	6	4	1		11

Tabela 11 - Odwołania od podziału czynności sędziów i asesorów w 2023 r.:

	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	Liczba wniosków umorzonych	Liczba wniosków odroczonej	RAZEM wniosków rozpatrzonych
					
Liczba wszystkich kandydatów w tym:	2	18	23	1	44
Sąd Najwyższy	2	-	-	-	2

Naczelny Sąd Administracyjny	-	-	-	-	-
Wojewódzkie sądy administracyjne	-	-	-	-	-
Wojewódzkie sądy administracyjne - asesory	-	-	-	-	-
Wojskowe sądy okręgowe	-	-	-	-	-
Wojskowe sądy garnizonowe	-	-	-	-	-
Sądy powszechne w tym:	-	18	23	1	42
Sądy apelacyjne	-	1	-	-	1
Sądy okręgowe	-	1	5	-	6
Sądy rejonowe	-	16	18	1	35

Tabela 12 - Wysłuchania kandydatów na stanowiska sędziowskie i asesorskie w 2023 r.

Liczba posiedzeń KRS	Liczba kandydatów wysłuchanych do sądów							Razem
	SN	NSA	WSA	SA	WSO/WSR	SO	SR	
20	38	28	46	7		30	17	166
Liczba dni posiedzeń KRS	Liczba wysłuchanych kandydatów			Liczba wysłuchanych osób innych niż kandydaci				
	przed Radą	przed zespołem (osobiście)	w trybie video-konferencji	wizytatorzy	przew. wydziałów	prezesa sądów	inni	
89	52	37	77			2		
	166							

Tabela 13 - Liczba wniesionych odwołań od uchwał Rady w 2023 r.:

Liczba wniesionych odwołań od uchwał Rady w 2023 r.	
w sprawach indywidualnych	63
w przedmiocie przeniesienia sędziego w stan spoczynku	2
w przedmiocie dalszego zajmowania stanowiska przez sędziego osiągnącego wiek uprawniający do przejścia w stan spoczynku	20
w przedmiocie odwołania od zmiany podziału czynności	6
w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy	4
w przedmiocie pozostawienia bez rozpatrzenia zgłoszenia na wolne stanowisko asesorskie	1
RAZEM	96

Tabela 14 - Liczba projektów ustaw do zaopiniowania, które wpłynęły do Krajowej Rady Sądownictwa w 2023 r.:

Liczba projektów ustaw						
rządowy	poselski/ komisyjny	senacki	prezydencki	obywatelski	ocena funkcjonowania ustawy (OSR ex post)	łącznie
25	19	8	1	1	1	55

Tabela 15 - Liczba projektów rozporządzeń do zaopiniowania, które wpłynęły w do Krajowej Rady Sądownictwa w 2023 r.:

Liczba projektów rozporządzeń				
Ministerstwo Sprawiedliwości	Prezes Rady Ministrów	Prezydent RP	inne resortowe	łącznie
51	-	4	-	55

4. Realizacja kompetencji z art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (rozpatrywanie i ocena kandydatur na stanowiska sędziów wszystkich rodzajów sądów i asesorów sądowych w sądach administracyjnych)

4.1. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 179 Konstytucji RP Prezydent RP powołuje sędziów na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa. Dlatego też, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, Rada rozpatruje zgłoszenia i ocenia kandydatów na wolne stanowiska sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiska sędziowskie w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na wolne stanowiska asesorskie.

W sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy – na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób (art. 33 ust. 1 ustawy o KRS). W celu przygotowania sprawy indywidualnej do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Przewodniczący Rady wyznacza zespół. Zespół złożony jest z członków Rady i dokonuje kompleksowego przeglądu dotychczasowej działalności każdego kandydata, analizuje przebieg drogi zawodowej, ocenia poziom kwalifikacji i inne przewidziane w ustawie kryteria. W skład zespołu wchodzi co najmniej trzech członków Rady.

W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący może wyznaczyć zespół liczący więcej członków Rady niż trzech. Członkami zespołu nie mogą być wyłącznie sędziowie albo wyłącznie posłowie i senatorowie. Członkami zespołu nie mogą być również sędziowie sądu, z którego działalnością związana jest dana sprawa, oraz sądu działającego w tym samym okręgu sądowym. Wyznaczając zespół, Przewodniczący Rady zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz informuje o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości w terminie dwudziestu jeden dni od dnia otrzymania takiej informacji może przedstawić Radzie opinię w sprawie indywidualnej. Przed upływem terminu na przedstawienie opinii przez Ministra Sprawiedliwości zespół nie może przyjąć w sprawie stanowiska (art. 31 ustawy o KRS). Rada informuje uczestników postępowań o terminach planowanych posiedzeń, na których są rozpatrywane ich zgłoszenia, oraz umożliwia im składanie pisemnych wyjaśnień czy uzupełnianie dokumentów. W wypadku ubiegania się o wolne stanowisko sędziowskie lub asesorskie przez osoby wykonujące inne zawody prawnicze (adwokatów, radców prawnych,

notariuszy) lub zajmujące stanowisko prokuratora, radcy, starszego radcy lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, o terminach posiedzeń zespołów Rada zawiadamia właściwe centralne organy danego samorządu: Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych, Krajową Radę Notarialną, Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuraturze Generalnym lub Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Przedstawiciele tych gremiów mają prawo wziąć udział w posiedzeniach zespołów z głosem doradczym (art. 36 ustawy o KRS).

Przygotowując do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatury osób ubiegających się o powołanie na stanowiska sędziowskie lub asesorskie, zespół przyjmuje stanowisko bezwzględną większością głosów w obecności wszystkich swoich członków. Głosowanie jest jawne, chyba że zespół większością głosów zadecyduje o głosowaniu tajnym. Posiedzenia zespołów są protokołowane, a ich stanowiska zawierają uzasadnienia (art. 34 ustawy o KRS).

W 2023 r. wprowadzono zmianę Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa, na podstawie której zmodyfikowano procedurę oceny kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym. Z uwagi na potrzebę wprowadzenia jak największej transparentności tego rodzaju postępowań nominacyjnych, jako zasadę przyjęto, że kandydatów do tych sądów wysłuchuje Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym. Zmiana została wprowadzona uchwałą Krajowej Rady Sądownictwa nr 1/2023 z dnia 10 stycznia 2023 r. w sprawie zmiany Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa. Rozwiązanie to zostało następnie recypowane w kolejnym Regulaminie Rady wydanym na podstawie uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr 144/2023 r. z dnia 3 marca 2023 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa. Tego rodzaju wysłuchań przeprowadzono w 2023 r.:

- 38 w stosunku do kandydatów do Sądu Najwyższego,
- 28 w stosunku do kandydatów do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

W okresie poprzedzającym wysłuchanie kandydatów do Sądu Najwyższego albo Naczelnego Sądu Administracyjnego miało charakter fakultatywny, uzależniony od woli Rady lub zespołu jej członków. Utrzymano jednocześnie zasadę, że w innych postępowaniach w sprawach indywidualnych Rada lub zespół mogą wysłuchać ich uczestników.

W sytuacji, gdy na stanowisko sędziowskie lub asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół członków Rady opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, kierując się przy ustalaniu ich kolejności na liście przede wszystkim oceną kwalifikacji, a ponadto uwzględniając: doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów

prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone przez kandydatów do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów. Brak tych dokumentów nie stanowi jednak przeszkody do opracowania listy rekomendowanych kandydatów (art. 35 ust. 1–3 ustawy o KRS).

Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie i podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów (art. 37 ust. 1 ustawy o KRS). Rada może przedstawić Prezydentowi RP kandydata z wnioskiem o powołanie, ale może także odmówić wystąpienia z takim wnioskiem. Odmowa może być podyktowana różnymi względami, wynikającymi ze stanu faktycznego konkretnej sprawy. W każdym jednak przypadku uchwała swoim zakresem podmiotowym obejmuje wszystkich kandydatów, którzy zgłosili się w danym postępowaniu, tzn. na konkretnie określone stanowisko w konkretnym sądzie.

Po przywróceniu do porządku prawnego instytucji asesury, od 2020 r. Rada rozpoznaje również wnioski asesorów sądowych w sądach powszechnych i w wojewódzkich sądach administracyjnych o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego. Regulacje dotyczące asesorów w sądach powszechnych, zawarte w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej: p.u.s.p.), na mocy art. 29 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (dalej: p.u.s.a.) stosuje się odpowiednio do postępowania w przedmiocie powołania asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym na stanowisko sędziego tego sądu. Rozpatrując sprawy tego rodzaju należy mieć na uwadze, że asesor sądowy nie ubiega się o nowe, wolne stanowisko sędziowskie. Zgodnie bowiem z art. 20a § 3 p.u.s.p., stanowisko asesorskie przekształca się z mocy prawa w stanowisko sędziowskie z chwilą powołania zajmującego je asesora sądowego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim.

W realiach pracy Rady, postępowanie nominacyjne w przedmiocie powołania asesora sądowego na stanowisko sędziego przypomina – z zastrzeżeniem art. 37a ustawy o KRS – konkurs, w którym na 1 wolne stanowisko sędziowskie zgłosił się tylko 1 kandydat. W związku z tym, że sprawa dotyczy nominacji sędziowskiej, zespół członków KRS nie może przyjąć stanowiska przed upływem terminu na przedstawienie opinii przez Ministra Sprawiedliwości (art. 31 ust. 2b w związku z art. 34 ust. 1 ustawy o KRS).

Zgodnie zaś z przywołanym art. 37a ustawy o KRS, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się asesor sądowy, uchwała o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia

urzędu sędziego może zostać podjęta dopiero po uprzednim rozpatrzeniu zgłoszonych przez asesora uwag do oceny kwalifikacji w trybie określonym w art. 5 ust. 1 pkt 3 tej ustawy. Oznacza to, że podjęcie negatywnej decyzji wymaga uprzedniego zarządzenia przez Radę lustracji pracy tego asesora sądowego. W takim przypadku lustracji pracy asesora sądowego dokonuje trzech sędziów wizytatorów wyznaczonych w drodze losowania spośród sędziów wizytatorów z obszaru innej apelacji niż ta, na obszarze której ma siedzibę sąd, w którym asesor sądowy pełni służbę, w terminie nie dłuższym niż sześćdziesiąt dni. Sędziowie wizytatorzy po rozpatrzeniu uwag podtrzymują ocenę kwalifikacji asesora sądowego, do której zgłoszono uwagi, albo dokonują oceny odmiennej. Stanowisko sędziów wizytatorów sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem i doręcza się asesorowi sądowemu. Zgodnie z art. 106k § 2 pkt 4 p.u.s.p., w razie nieprzedstawienia przez Radę wniosku o powołanie asesora sądowego do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, stosunek służbowy asesora sądowego wygasa z dniem uprawomocnienia się uchwały Rady.

Każda uchwała Rady podjęta w sprawie indywidualnej wymaga uzasadnienia (art. 42 ust. 1 ustawy o KRS). Przepis nie określa jednak wymaganej treści uzasadnienia. Z punktu widzenia prawnej ochrony interesów poszczególnych kandydatów wystarczające jest przede wszystkim dokładne przedstawienie kandydatów wybranych przez Radę. Uzasadnienie uchwały sporządza się w terminie miesiąca od jej podjęcia.

4.2. Zgłoszenia na wolne stanowiska sędziowskie i asesorskie

Krajowa Rada Sądownictwa nie ma wpływu na liczbę wolnych stanowisk sędziowskich objętych postępowaniami konkursowymi w danym roku. Postępowania te inicjują: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego – w odniesieniu do wolnych stanowisk sędziów Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego – w odniesieniu do wolnych stanowisk sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego oraz sędziów i asesorów sądowych w wojewódzkich sądach administracyjnych oraz Minister Sprawiedliwości – w odniesieniu do wolnych stanowisk sędziowskich w sądach powszechnych i wojskowych.

W 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa zakończyła 315 postępowań na stanowiska sędziowskie we wszystkich rodzajach sądów, w tym:

- 7 na stanowiska sędziego Sądu Najwyższego,
- 4 na stanowiska sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego,
- 2 na stanowiska w wojewódzkich sądach administracyjnych,

- 1 na stanowisko sędziego wojskowego sądu okręgowego,
- 301 w sądach powszechnych.

Szczegółowe dane statystyczne obrazuje poniższa tabela:

	Liczba postępowań rozpatrzonych	Liczba kandydatów zaopiniowany ch pozytywnie	Liczba kandydatów zaopiniowany ch negatywnie	Liczba kandydatów - umorzenie postępowania (inne niż cofnięcie)	Razem
Liczba wszystkich kandydatów w tym:	315	288	275	1	564
Sąd Najwyższy	7	9	26		35
Naczelny Sąd Administracyjny	4	5	17		22
Wojewódzkie sądy administracyjne	2	2	3		5
Wojskowe sądy okręgowe	1	1	1		2
Wojskowe sądy garnizonowe					
Sądy powszechne w tym:	301	271	228	1	500
Sądy apelacyjne	38	28	21		49
Sądy okręgowe	159	144	70		214
Sądy rejonowe	104	99	137	1	237

Ponadto, Krajowa Rada Sądownictwa w 2023 r. rozpatrzyła pozytywnie wszystkie z 77 wniosków o przekształcenie stanowiska sędziowskiego w stanowisko sędziego sądu rejonowego.

W zakresie stanowisk asesorskich w wojewódzkich sądach administracyjnych, Krajowa Rada Sądownictwa w 2023 r. powołała 10 kandydatów na stanowiska asesorów sądowych w wojewódzkich sądach administracyjnych przy łącznej liczbie rozpatrzonych wniosków wynoszącej 62 oraz przekształciła 6 stanowisk asesora sądowego na stanowiska sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego przy braku wniosków rozpatrzonych negatywnie.

W 2023 r. w ramach postępowań nominacyjnych przed Krajową Radą Sądownictwa rozpatrzono również dużą liczbę oświadczeń o cofnięciu zgłoszenia na wolne stanowiska asesorskie i sędziowskie, które obrazuje poniższa tabela:

Cofnięcie zgłoszenia	Umorzenie postępowania
Liczba wszystkich kandydatów	243
w tym:	
Sąd Najwyższy	9
Naczelny Sąd Administracyjny	13
Wojewódzkie sądy administracyjne	1
Wojewódzkie sądy administracyjne - asesorzy	15
Wojskowe sądy okręgowe	1
Wojskowe sądy garnizonowe	1
Sądy powszechne	203
w tym:	
Sądy apelacyjne	12
Sądy okręgowe	64
Sądy rejonowe	127

Łącznie, Krajowa Rada Sądownictwa rozpoznała w 2023 r. 1104 zgłoszenia do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, administracyjnych oraz w Sądzie Najwyższym i Naczelnym Sądzie Administracyjnym, a także na stanowisku asesora sądowego w wojewódzkich sądach administracyjnych, które pochodziły od 1096 osób, celem przedstawienia wyłonionych kandydatów Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie.

5. Stanie na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów (art. 186 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej)

5.1. Prace Komisji do spraw obsługi postępowań toczących się przed sądami i trybunałami

Komisja do spraw obsługi postępowań toczących się przed sądami i trybunałami zajmowała się koordynacją oraz informowaniem członków Rady odnośnie działań i wydarzeń w zakresie postępowań przez europejskimi trybunałami w sprawach „polskich” – skierowanych do Krajowej Rady Sądownictwa przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych – w sumie 136 spraw przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka, w tym 112 nowych, oraz 1 sprawa przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Prowadzono również korespondencję z TSUE w sprawach, w których Krajowa Rada Sądownictwa była stroną. Do Ministerstwa Spraw Zagranicznych przekazywano z kolei informacje o podjętych przez Radę stanowiskach w sprawach dotyczących skarg przed ETPC (37 stanowisk i uchwał dotyczących 145 skarg), wraz z ich odpisami. Komisja w roku 2023 r. zebrała się 27 razy.

5.2. Wnioski do Trybunału Konstytucyjnego

W 2023 roku Krajowa Rada Sądownictwa skierowała do Trybunału Konstytucyjnego trzy wnioski o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych dotyczących kwestii niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

5.2.1. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 275/2023 z dnia 20 kwietnia 2023 r.

Uchwałą nr 275/2023 z dnia 20 kwietnia 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o stwierdzenie, że:

- art. 35 § 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1904 ze zm.) – jest niezgodny z art. 178 ust. 1 oraz art. 178 ust. 1 w zw. z art. 180 ust. 2 w zw. z art. 2 Konstytucji RP, oraz jest niezgodny z art. 2 Konstytucji RP,
- art. 35 § 3 ustawy o SN jest niezgodny z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz.U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, z 1995 r. Nr 36, poz. 175, 176 i 177, z

1998 r. Nr 147, poz. 962, z 2001 r. Nr 23, poz. 266, z 2003 r. Nr 42, poz. 364 oraz z 2010 r. Nr 90, poz. 587)

w zakresie, w jakim upoważnia Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do wyznaczenia sędziego do rozpoznania określonej sprawy w innej izbie bez jego zgody i do wyznaczenia sędziego do orzekania w innej izbie na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy w roku bez jego zgody.

5.2.2. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 336/2023 z dnia 19 maja 2023 r.

Uchwałą nr 336/2023 z dnia 19 maja 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o zbadanie zgodności uchwały składu 7 sędziów Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 26 kwietnia 2023 r., sygn. akt III PZP 6/22 z:

- art. 178 ust. 1, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 190 ust.1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.),
- art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.).

Przedmiotem wniosku była uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2023 r. w sprawie sygn. akt III PZP 6/22, zgodnie z którą rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowanym na podstawie art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2095 z późn. zm.) ograniczało prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), ponieważ nie było konieczne dla ochrony zdrowia publicznego (art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) i prowadziło do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Sąd Najwyższy postanowił nadać uchwale moc zasady prawnej i ustalił, że przyjęta w uchwale wykładnia prawa obowiązuje od dnia jej podjęcia.

W ocenie Krajowej Rady Sądownictwa, uchwała Sądu Najwyższego, stanowiąca całość treści przedmiotu kontroli, wprowadzała i regulowała wartość normatywną, z której wyprowadzić należy normę prawną, zgodnie z którą rozpoznanie sprawy cywilnej przez sąd drugiej instancji w składzie jednego sędziego ukształtowany na podstawie art. 15zsz¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczegółowych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych

nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.) prowadzi do nieważności postępowania (art. 379 pkt 4 k.p.c.). Normatywny wymiar cechuje także zawarte w zaskarżonej uchwale Sądu Najwyższego ustalenie, że obowiązuje od dnia podjęcia uchwały, nakazując stosowanie normy wynikającej z zaskarżonej uchwały od dnia jej podjęcia.

Zarówno określone przepisy Konstytucji, jak i wzorce kontroli stanowiące część prawa międzynarodowego, w tym prawa Unii Europejskiej, wskazane we wniosku, nie pozwalały w ocenie Krajowej Rady Sądownictwa na taką regulację w akcie prawnym prawa wewnętrznego, zwłaszcza w formie uchwały sądu mającej moc zasady prawnej. Uzasadniało to ocenę zaskarżonej uchwały Sądu Najwyższego jako sprzecznej ze wskazanymi wzorcami kontroli.

5.2.3. Uchwała Krajowej Rady Sądownictwa nr 727/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r.

Uchwałą nr 727/2023 z dnia 29 sierpnia 2023 r., Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o zbadanie zgodności art. 87 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z art. 178 ust. 1, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Wniosek ten dotyczył możliwości nadania uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego mocy zasady prawnej i stanowił rozwinięcie argumentacji o braku zgodności z Konstytucją – argumentacji z wniosku objętego uchwałą Rady nr 336/2023 – na wszelkie uchwały składu 7 sędziów, którym nadano moc zasady prawnej i które w swojej istocie stanowiły próbę stanowienia prawa powszechnie obowiązującego, a zawartego w akcie o charakterze wewnętrznym.

5.3. Prace Komisji do spraw opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa

Szczególną rolę w działalności Rady z punktu widzenia realizacji jej konstytucyjnych i ustawowych zadań ma przewidziana w art. 3 ust. 1 pkt 6 ustawy o KRS kompetencja polegająca na opiniowaniu projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawianiu wniosków w tym zakresie. Rada ma konstytucyjne umocowanie w procesie tworzenia prawa, co oznacza obowiązek zasięgania opinii w sprawach dotyczących sądów i sędziów – w zakresie pojęcia stania na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów mieści się opiniowanie stosownych aktów prawnych.

Przewodniczącym Komisji jest sędzia dr Dariusz Drajewicz. Członkami Komisji byli także: sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka, sędzia Rafał Puchalski, sędzia Marek Jaskulski,

sędzia Ewa Łapińska, sędzia Stanisław Zdun, sędzia Grzegorz Furmankiewicz, poseł na sejm RP Anna Maria Żukowska oraz senator Kazimierz Ujazdowski.

Komisja do spraw opiniowania aktów prawnych dotyczących sądownictwa do końca 2023 r. zebrała się 7 razy. Podczas posiedzeń Komisji dyskutowano na temat skierowanych do niej najważniejszych projektów aktów prawnych dotyczących sądownictwa.

5.4. Opinie o projektach aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych

Krajowa Rada Sądownictwa, w efekcie prac Komisji do spraw opiniowania aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, podjęła szereg opinii, w tym:

- opinię z dnia 23 czerwca 2023 r. w przedmiocie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw, opiniując projekt negatywnie jako sprzeczny z podstawowymi zasadami ustroju Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącymi sądownictwa, a w szczególności zasadami kształtowania jego ustroju oraz
- opinię z dnia 23 czerwca 2023 r. w przedmiocie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw opiniując projekt pozytywnie z uwagami.

Do Krajowej Rady Sądownictwa w 2023 r. wpłynęło łącznie 110 różnych projektów aktów normatywnych, które podlegały opiniowaniu również przez zespoły członków Rady wyznaczane *ad hoc* do obsługi poszczególnych projektów. Były to:

- Rządowy projekt ustawy o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta (druk nr 2898),
- Poselski projekt ustawy o wyłączeniu odpowiedzialności karnej za podjęcie służby w Siłach Zbrojnych Ukrainy,
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo o notariacie oraz niektórych innych ustaw,
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2952),
- Rządowy projekt ustawy o Planie Strategicznym dla wspólnej polityki rolnej (druk nr 2953),
- Projekt ustawy o biegłych rewidentach, firmach autorskich oraz nadzorze publicznym (druk senacki nr 894),

- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wysokości ryczałtu przysługującego asystentowi rodziny za udział w posiedzeniu lub rozprawie. (A449),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie zakładania i prowadzenia ksiąg wieczystych w systemie teleinformatycznym,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru pouczenia o uprawnieniach zatrzymanego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wzoru formularza wniosku o udostępnienie cudzoziemcowi informacji umieszczonych w wykazie cudzoziemców, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest niepożądany, lub Systemie Informacyjnym Schengen do celów odmowy wjazdu i pobytu, a także o sprostowanie albo usunięcie danych umieszczonych w tym wykazie lub Systemie (B924),
- Obywatelski projekt ustawy o zmianie ustawy z dnia 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży oraz innych ustaw (druk nr 3008),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2990),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3010),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego (B723),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zakresu stosowania przepisów Kodeksu pracy o bezpieczeństwie i higienie pracy przy wykonywaniu pracy przez osoby przebywające w zakładach karnych, okręgowych ośrodkach wychowawczych, zakładach poprawczych lub w schroniskach dla nieletnich,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wysokości stawek wynagrodzenia zasadniczego kierowników opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów i specjalistów wchodzących w skład tych zespołów (B721),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie wynagrodzenia zasadniczego asystentów sędziów (B722),
- Rządowy projekt ustawy o aplikacji mObywatel (druk 3050),

- Propozycja opinii w zakresie projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk senacki nr 929),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw,
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego, ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw,
- Rządowy projekt ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie elektrowni szczytowo-pompowych oraz inwestycji towarzyszących (druk nr 3070),
- Rządowy projekt ustawy o zwalczaniu nadużyć w komunikacji elektronicznej (druk nr 3069),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw,
- Projekt rozporządzenia Prezydenta RP w sprawie sposobu ustalenia wysokości dodatku wyrównawczego dla żołnierzy zawodowych pełniących służbę wojskową na stanowiskach służbowych sędziów sądów wojskowych oraz prokuratorów do spraw wojskowych,
- Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (druk senacki nr 950),
- Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń (druk senacki nr 949),
- Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (druk senacki nr 948),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw,
- Rządowy projekt ustawy o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie Krajowego Centrum Przetwarzania Danych (druk nr 3144),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B732),
- Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo restrukturyzacyjne oraz niektórych innych ustaw (UC120),

- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu planowania i wykorzystywania środków na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych sędziów oraz warunków przyznawania pomocy finansowej z tych środków,
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej oraz niektórych innych ustaw (UD494),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3232),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustawy (druk sejmowy 2977, UD 222),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw,
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków wynagradzania pracowników Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury,
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw,
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3245),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie z dnia 5 kwietnia 2012 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu udostępniania urzędowych formularzy pism procesowych w postępowaniu cywilnym (B745),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczania niektórych skutków kradzieży tożsamości (druk nr 3251),
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, ustawy o rachunkowości oraz ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (druk senacki nr 979),

- Prezydencki projekt ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Komisji do spraw badania wpływów rosyjskich na bezpieczeństwo wewnętrzne RP w latach 2007–2022 oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3318),
- Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia Sądu Rejonowego w Czeladzi (B751),
- Komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej i przebywania na tym terenie (A505),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzenia sprzedaży nieruchomości w drodze licytacji oraz sposobu uwierzytelniania użytkowników systemu teleinformatycznego obsługującego licytację elektroniczną (B756),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu przeprowadzenia licytacji elektronicznej ruchomości w sądowym postępowaniu egzekucyjnym (B755),
- Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratur (druk 1024),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu przeprowadzenia opisu i oszacowania nieruchomości (B758),

- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu współdziałania okręgowych ośrodków wychowawczych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich z Policją (B754),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom rejonowym rozpoznawania spraw z zakresu prawa pracy lub ubezpieczeń społecznych z obszarów właściwości innych sądów rejonowych (B762),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw (B761),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przekazania niektórym sądom okręgowym i sądom rejonowym rozpoznawania spraw gospodarczych z obszarów właściwości innych sądów okręgowych i sądów rejonowych (B760),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3429, UD 376),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia sądów rejonowych prowadzących księgi wieczyste oraz obszarów ich właściwości miejscowej (B763),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o Agencji Mienia Wojskowego oraz niektórych innych ustaw (druk nr 3409),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego trybu postępowania w sprawach o wykonanie postanowienia zobowiązującego osobę stosującą przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (A506),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B726),
- Komisyjny projekt ustawy o ograniczeniu biurokracji i barier prawnych,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie dokumentowania czynności przeglądania zawartości bagażu lub odzieży osób wchodzących do budynków sądów (B730),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o sporcie,

- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (UD324),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (UC144),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu prowadzenia rejestrów wchodzących w skład Krajowego Rejestru Sądowego oraz szczegółowej treści wpisów w tych rejestrach (B737),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ulepszenia środowiska prawnego i instytucjonalnego dla przedsiębiorców (UD497),
- Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz ustawy – Prawo własności przemysłowej (UD506),
- Poselski projekt ustawy o Rzeczniku Praw Pracowniczych,
- Senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (druk senacki nr 1074),
- Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw (UC89),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie zawiadamiania gmin o osobach pozbawionych prawa wybierania (A513),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B764),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniający rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B736),
- Projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 oraz autopoprawka do rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (UD 487),
- Projekt oceny funkcjonowania ustawy z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia dochodzenia wierzytelności (Dz.U. z 2017 r. poz. 933) (OSR *ex post*),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie kontroli operacyjnej prowadzonej przez Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej (B776),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu dokumentowania przez Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej niejawnego nadzorowania

wytwarzania, przemieszczania, przechowywania przedmiotów przestępstwa i obrotu nimi (B781),

- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie sposobu dokumentowania przez Inspektorat Wewnętrzny Służby Więziennej czynności operacyjno-rozpoznawczych polegających na dokonaniu w sposób niejawny nabycia, zbycia lub przejęcia przedmiotów pochodzących z przestępstwa, ulegających przepadkowi albo których wytwarzanie, posiadanie, przewożenie lub którymi obrót są zabronione, a także na przyjęciu lub wręczeniu korzyści majątkowej (B 780),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw,
- Projekt rozporządzenia Prezydenta RP zmieniający rozporządzenie w sprawie przekazania rozpoznawania innym wojewódzkim sądom administracyjnym niektórych spraw z zakresu działania dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej, Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B774),
- Poselski projekt ustawy o regulacji stanów prawnych na rzecz spółdzielni mieszkaniowych,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania przy dokonywaniu ocen kwalifikacyjnych urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury (B778),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i prokuratorskiego (B779),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych oraz zakresu rozpoznawanych przez nie spraw (B783),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B784),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (B765),

- Projekt Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (B766),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (B767),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (B768),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie stanowisk i szczegółowych zasad wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz odbywania stażu urzędniczego (B786),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych za pośrednictwem portalu informacyjnego,
- Projekt rozporządzenia Prezydenta RP zmieniającego rozporządzenie – Regulamin Sądu Najwyższego,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie warunków technicznych korzystania oraz funkcjonowania portalu informacyjnego, trybu zakładania, udostępniania i likwidacji konta w portalu informacyjnym (A517),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie przechowywania i niszczenia akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urządzeń ewidencyjnych (B790),
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie rodzajów urządzeń i środków technicznych wykorzystywanych w budynku sądu do przeprowadzenia dowodu w ramach posiedzenia zdalnego, sposobu korzystania z tego rodzaju urządzeń i środków, jak również sposobu przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów dokonanych podczas jego przeprowadzenia (A518),
- Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny,
- Poselski projekt ustawy o bezpiecznym przerywaniu ciąży,
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów oraz ustawy prawo o ruchu drogowym (UD329),
- Projekt rozporządzenia Prezydenta RP zmieniającego rozporządzenie – Regulamin Naczelnego sądu Administracyjnego,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie określenia wzorców dotyczących spółki jawnej (B601),

- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu składania zgłoszeń, sposobu i trybu komunikacji ze zgłaszającym oraz sposobu i trybu weryfikacji dołączonych do zgłoszenia dokumentów (B442),
- Autopoprawka do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny,
- Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (B800),
- Projekt obwieszczenia Marszałka Sejmu RP w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Opinie w przedmiocie projektów aktów normatywnych podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa są dostępne na jej stronie internetowej¹.

5.5. Stanowiska i uchwały w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych

Krajowa Rada Sądownictwa w 2023 r. zajęła dziewięć stanowisk w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych. Były to:

- Uchwała nr 1033/2023 z dnia 10 listopada 2023 r. – stanowisko w sprawie prowadzenia działalności publicznej niedającej się pogodzić z zasadami niezawisłości sędziów w okresie kampanii wyborczej,
- Uchwała nr 997/2023 z dnia 8 listopada 2023 r. w obronie nieusuwalności sędziów,
- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 października 2023 r. w przedmiocie projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (UD487),
- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 6 września 2023 r. w przedmiocie długości stażu pracy na stanowisku asesora sądowego w wojewódzkim sądzie administracyjnym uprawniającego do uczestniczenia w postępowaniu przekształcającym,
- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie standardów bezstronności i niezawisłości sędziowskiej,

¹ <https://krs.pl/pl/dzialalnosc/opinie-stanowiska-uchwaly.html>

- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie okoliczności związanych z badaniem niezawisłości i niezależności sędziego w związku z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2023 r. sygn. akt III CB 6/23,
- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 kwietnia 2023 r. w związku z postępowaniem przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie sygn. akt K 25/20 – oceny zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej przepisów dotyczących immunitetu sądowego państwa obcego w zakresie zbrodni wojennych, ludobójstwa i zbrodni przeciwko ludzkości, Krajowa Rada Sądownictwa wskazuje na doniosłość zagadnienia immunitetu sądowego państwa obcego w sprawach dotyczących zobowiązań deliktowych z tytułu zbrodni międzynarodowych, chroniącego przed pozwaniem przed sąd polski,
- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie niedopuszczalności prowadzenia działalności politycznej przez środowiska sędziowskie,
- Stanowisko Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 10 stycznia 2023 r., w sprawie środków tymczasowych (*interim measures*) zastosowanych w skargach rozpoznawanych przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka.

Stanowiska i uchwały podjęte przez Krajową Radę Sądownictwa są dostępne na jej stronie internetowej².

² <https://krs.pl/pl/dzialalnosc/opinie-stanowiska-uchwaly.html>

6. Czuwanie nad przestrzeganiem zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych

6.1. Prace Komisji do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych

Stosownie do brzmienia art. 19 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS zadaniem Komisji do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych jest analizowanie wyroków sądów dyscyplinarnych, składanie Radzie wniosków w przedmiocie żądania podjęcia czynności dyscyplinarnych, zaskarzania orzeczeń sądów dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych oraz żądania wznowienia postępowania dyscyplinarnego, co stanowi nawiązanie do przewidzianych w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych zadań i czynności Krajowej Rady Sądownictwa w postępowaniu dyscyplinarnym. Komisja działa w związku z tym dwutorowo:

- rozpoznaje skargi, w których skarżący wnoszą do Krajowej Rady Sądownictwa o pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności dyscyplinarnej, wobec przysługującej Radzie kompetencji do żądania podjęcia przez rzecznika dyscyplinarnego czynności wyjaśniających i złożenia zażalenia do sądu dyscyplinarnego na postanowienie rzecznika o umorzeniu postępowania dyscyplinarnego (por. art. 114 § 1 i § 11 p.u.s.p.);
- może brać udział w postępowaniach dyscyplinarnych, wnosząc odwołania do Sądu Najwyższego od wydanych w pierwszej instancji wyroków sądów dyscyplinarnych oraz postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku (art. 121 § 1 p.u.s.p.) lub korzystając z prawa żądania wznowienia postępowania dyscyplinarnego (art. 125 p.u.s.p.).

Komisja w 2023 r. rozpatrzyła łącznie 55 pism z zakresu skarg i wniosków.

6.2. Prace Komisji do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych

Skargi rozpoznane przez Komisję do spraw Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych pochodziły w zdecydowanej większości od osób niezadowolonych z zapadłych rozstrzygnięć sądowych i zawierały zarzuty m.in. dopuszczenia się przez sąd orzekający różnego rodzaju naruszeń prawa, np. niezbadania całości materiału dowodowego, nieprawidłowej oceny dowodów, czy też pomijania, przy ocenie materiału dowodowego, treści

przeprowadzonych dowodów lub niedopuszczania dowodów zgłaszanych przez strony postępowania.

Komisja w 2023 r. rozpoznała łącznie 43 pisma.

6.3. Prace Komisji do spraw wizytacji i lustracji

W zakresie prac prowadzonych przez Komisję do spraw wizytacji i lustracji w 2023 r., Krajowa Rada Sądownictwa podjęła 4 uchwały, z czego 3 uchwały o zarządzeniu lustracji i jedną o przyjęciu sprawozdania z przeprowadzonej lustracji.

Komisji do spraw Wizytacji i Lustracji przedłożono do rozpatrzenia łącznie 78 pism.

6.4. Odwołania Krajowej Rady Sądownictwa od wyroków sądów dyscyplinarnych

Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniach plenarnych w 2023 r. poddała analizie 45 nieprawomocnych wyroków sądów dyscyplinarnych.

W przedmiocie wniesienia odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych wydano 15 uchwał wraz z 8 odwołaniami od wyroków sądów dyscyplinarnych.

W zakresie uchwał: 8 dotyczyło odwołań od wyroków sądów dyscyplinarnych, a 3 uchwały dotyczyły wyroków, od których Rada nie wniosła odwołań. Dodatkowo zostały sporządzone 4 inne uchwały, z których 3 dotyczyły żądania podjęcia od Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych wszczęcia postępowania wyjaśniającego, a 1 uchwała – złożenia zawiadomienia do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa.

7. Pozostała działalność Krajowej Rady Sądownictwa

7.1. Współpraca międzynarodowa Rady

W 2023 r. zorganizowano dwanaście wydarzeń związanych z działalnością międzynarodową Krajowej Rady Sądownictwa, w tym:

- dwie konferencje i spotkania w trybie online organizowane przez podmioty zagraniczne,
- trzy spotkania organizowane w siedzibie Krajowej Rady Sądownictwa,
- jedną konferencję na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- sześć posiedzeń roboczych i spotkań z podmiotami zagranicznymi organizowanych przez inne podmioty polskie.

W roku 2023, pomimo wciąż odczuwalnych następstw pandemii wywołanej przez koronawirusa SARS-CoV2, odnotowano pierwsze symptomy stopniowego powrotu, w ograniczonym stopniu, do spotkań bezpośrednich, choć nadal dominowały spotkania online i telekonferencje.

W 2023 r. doszło do dwóch spotkań zorganizowanych przez podmioty zagraniczne w drodze wideokonferencji. Były to:

- spotkanie koordynatorów krajowych ds. Unijnej Tablicy Wyników Wymiaru Sprawiedliwości (EU Justice Scoreboard), w formie konferencji online, organizowane przez Komisję Europejską (25 maja 2023 r.),
- spotkanie koordynatorów krajowych ds. Unijnej Tablicy Wyników Wymiaru Sprawiedliwości (EU Justice Scoreboard), w formie stacjonarnej w Brukseli, organizowane przez Komisję Europejską (4 października 2023 r.).

Członkowie Krajowej Rady Sądownictwa wzięli także udział w dziesięciu spotkaniach i innych wydarzeniach o charakterze międzynarodowym organizowanych na terenie kraju. Były to:

- nadzwyczajne spotkanie Zespołu do spraw ETPC w siedzibie MSZ (5 marca 2023 r.),
- konsultacje Przewodniczącego i członków KRS z przedstawicielami Komisji Europejskiej w ramach programu corocznego mechanizmu badania praworządności w krajach UE (on-line, 13 marca 2023 r.),
- spotkanie Przewodniczącego i członków Rady w siedzibie KRS z delegacją Komisji Monitoringowej Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy (15 marca 2023 r.),

- posiedzenie Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w siedzibie MSZ (20 marca 2023 r.),
- spotkanie z delegacją Zespołu Oceniającego Biura Narodów Zjednoczonych ds. Narkotyków i Przestępczości (UNDOC) w siedzibie Ministerstwa Sprawiedliwości (21 marca 2023 r.),
- posiedzenie międzyresortowego Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w formie stacjonarnej w siedzibie MSZ (20 czerwca 2023 r.),
- posiedzenie międzyresortowego Zespołu do spraw Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, w formie stacjonarnej w Warszawie (29 września 2023 r.),
- wizyta sędzi dr Anne-Marie Keuffel-Hospach z Sądu Krajowego w Stuttgarcie (Niemcy) w siedzibie KRS, w ramach programu krótkoterminowych wymian specjalistycznych EJTN (Europejskiej Sieci Szkolenia Kadr Wymiaru Sprawiedliwości) (13 października 2023 r.),
- XIV Warszawskie Seminarium Praw Człowieka organizowane przez Radę Europy i Ministerstwo Spraw Zagranicznych (24 października 2023 r.),
- posiedzenie międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, działającego przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych i koordynującego działania instytucji krajowych w zakresie wykonywania orzecznictwa ETPC (19 grudnia 2023 r.).

Ponadto, w ramach bieżącej współpracy z radami, instytucjami sądownictwa oraz innymi podmiotami z państw europejskich, polegającej na wymianie zapytań dotyczących w szczególności opisu obowiązującego stanu prawnego lub praktyk działania, do Krajowej Rady Sądownictwa wpłynęło jedno zapytanie prawne (z Chorwacji), na które udzielono odpowiedzi.

7.2. Konferencje, spotkania, nominacje sędziowskie

W 2023 r. odbyło się 8 uroczystości nominacyjnych w Pałacu Prezydenckim: 13 stycznia, 2 i 22 marca, 12 maja, 24 lipca, 8 września, 17 października i 6 grudnia. Przewodniczący Rady podczas nominacji wręczył 318 sztuk łańcuchów sędziowskich.

W dniu 12 września 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa zorganizowała konferencję naukową „Rządy prawa wczoraj, dziś i jutro”, która odbyła się 12 września 2023 r. w Pałacu na Wyspie – Muzeum Łazienki Królewskie w Warszawie. Konferencja, której celem była refleksja nad pojęciem, genezą i znaczeniem praworządności w świecie współczesnym, adresowana była do młodzieży licealnej klas trzecich i czwartych oraz

studentów. Przygotowanych i wysłanych zostało blisko 130 zaproszeń na konferencję, w tym do 60 szkół ponadpodstawowych i uczelni wyższych.

W konferencji wzięli udział: Pierwsza Prezes Sadu Najwyższego dr hab. Małgorzata Manowska oraz Prezesi Sadu Najwyższego: prof. Joanna Misztal-Konecka – kierująca pracą Izby Cywilnej, Zbigniew Kapiński – kierujący pracą Izby Karnej, dr hab. Joanna Lemańska – kierująca pracą Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych; Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego Prokurator Krajowy Dariusz Barski; Zastępca Prokuratora Generalnego Robert Hernand; reprezentujący Prezesa Naczelnego Sadu Administracyjnego Szef Kancelarii Prezesa NSA Hieronim Kulczycki wraz z prof. Wojciechem Piątkiem; Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich Valeri Vachev; Rzecznik Prasowy Sadu Najwyższego SSN Aleksander Stępkowski; Dyrektor Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury SSN Dariusz Pawłyszcz, Kanclerz Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego inż. Władysław Skarżyński. W Konferencji wzięli również udział prezesi i sędziowie sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych oraz przedstawiciele świata nauki, innych zawodów prawniczych i mediów.

Funkcja moderatora Konferencji została powierzona delegowanej do pełnienia czynności w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa SSO w Warszawie Aleksandrze Ziółkowskiej-Majkowskiej. Konferencję otworzyła Przewodnicząca Rady sędzia Dagmara Pawełczyk-Woicka. Wśród wystąpień znalazły się referaty: prof. Jana Majchrowskiego pt.: „Praworządność i intrygująca geneza Krajowej Rady Sądownictwa, prof. Roberta Gwiazdowskiego pt.: „Rządy prawa” i sędziego dra Jakoba Maziarza pt.: „Wolność słowa”.

Podczas konferencji laureaci zorganizowanego przez Krajową Radę Sądownictwa konkursu na esej dotyczący praworządności otrzymali z rąk Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa dyplomy i nagrody. Uczestnicy wraz z prelegentami wzięli udział w debacie na temat trójpodziału władzy, a także mieli okazję wysłuchać koncertu Chopinowskiego w wykonaniu Mikołaja Seroki.

Ponadto, Przewodniczący Krajowej Rady Sądownictwa 5 lipca 2023 r. odbył spotkanie w siedzibie Rady z Przewodniczącą Stowarzyszenia Ławników Polskich Martyną Skibniewską i przedstawicielami Stowarzyszenia na temat możliwości współpracy, w tym zorganizowania przez Radę szkoleń dla ławników. W rezultacie przeprowadzonych rozmów Krajowa Rada Sądownictwa zorganizowała szkolenie dla ławników Sadu Okręgowego w Warszawie. Szkolenie przeprowadzili członkowie Rady sędzia Joanna Kołodziej-Michałowicz oraz sędzia dr Dariusz Drajewicz w dniu 29 sierpnia br., które poświęcone były m.in. metodyce pracy ławnika oraz pozycji ustrojowej i procesowej ławnika w sprawach karnych. Ponadto

przedstawiciele Stowarzyszenia na zaproszenie Przewodniczącego Rady brali udział w charakterze słuchaczy, w obradach Krajowej Rady Sądownictwa w dniach: 12, 13 i 23 października oraz 10 listopada 2023 r., podczas których mieli okazję przyglądać się prowadzonym postępowaniom konkursowym w wyborach kandydatów przedstawianych następnie przez Radę Prezydentowi RP do powołania na stanowiska sędziowskie.

7.3. Kwartalnik Krajowej Rady Sądownictwa *Consilium Iuridicum*

Consilium Iuridicum jest kwartalnikiem wydawanym przez Krajową Radę Sądownictwa i poświęconym studiom z zakresu nauk prawnych, w szczególności z prawa ustrojowego, karnego, cywilnego i administracyjnego. Czasopismo publikuje artykuły, materiały szkoleniowe, glosy oraz sprawozdania, służące poszerzaniu wiedzy sędziów a także przedstawicieli innych zawodów prawniczych oraz kształtowaniu właściwej praktyki stosowania prawa. Pierwsza część *Theoretica* ma zaspokajać potrzeby czytelników związane z poszerzeniem i ugruntowaniem podwalin teoretycznych wiedzy. Druga część *Practica* kładzie nacisk na bieżące problemy orzecznicze i promocję właściwej organizacji i metodologii pracy. Część trzecia *Varia* ma charakter publicystyczny.

Redakcja kwartalnika „*Consilium Iuridicum*” wraz z Wydawcą przestrzegają standardów etycznych wyznaczonych przez Committee on Publication Ethics (COPE). Standardy te wyznaczają ostateczne i niepodważalne reguły rządzące procesem recenzowania i redagowania nadesłanych tekstów naukowych.

W 2023 r. Rada wydała cztery wydania Kwartalnika *Consilium Iuridicum*, w tym jedno anglojęzyczne. Ponadto opublikowano dwa wydania specjalne – „Rządy prawa wczoraj, dziś i jutro” oraz „Ławnik, sędzia pokoju, ława przysięgłych. Społeczeństwo w wymiarze sprawiedliwości”.

Więcej informacji na temat Kwartalnika, w tym aktualny skład jego Rady Naukowej, Kolegium Redakcyjnego i Redakcji³ oraz opublikowane numery są dostępne na stronie internetowej Krajowej Rady Sądownictwa⁴.

³ <https://krs.pl/pl/kwartalnik-consilium-iuridicum/redakcja.html>

⁴ <https://krs.pl/pl/kwartalnik-consilium-iuridicum/opublikowane-numery.html>

8. Planowanie dochodów i wydatków sądów powszechnych i sądów wojskowych

8.1. Komisja budżetowa

Zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS Rada powołuje ze swego składu stałą komisję budżetową. Jej zadaniem jest coroczne: opracowywanie projektu uchwały zawierającej plan dochodów i wydatków Rady oraz uchwał zawierających wnioski, o których mowa w art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych i art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych oraz badanie danych zawartych w oświadczeniach prezesów sądów apelacyjnych oraz prezesów wojskowych sądów okręgowych o ich stanie majątkowym celem dokonania przez Radę analizy tych oświadczeń do dnia 30 czerwca każdego roku.

Komisja Budżetowa odbyła dziewięć posiedzeń w dniach: 10 stycznia, 7–9 lutego, 19 kwietnia, 13 czerwca, 22 czerwca, 10–12 lipca, 24–25 lipca, 18 września i 15 grudnia. Posiedzenia komisji dotyczyły m.in. spraw związanych ze zgłaszanymi przez przedstawicieli pracowników wymiaru sprawiedliwości problemami, potrzebą omówienia i przyjęcia oświadczeń majątkowych prezesów sądów apelacyjnych i wojskowych, a także w przedmiocie analizy projektów planów finansowych dla Krajowej Rady Sądownictwa, sądów powszechnych i wojskowych na 2024 rok.

8.2. Projekty planów dochodów i wydatków sądów powszechnych i wojskowych

Działając na podstawie art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Krajowa Rada Sądownictwa w uchwale nr 645/2023/O z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wniosku do Ministra Sprawiedliwości o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych na rok 2024 r. przedstawiła Ministrowi Sprawiedliwości wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów powszechnych na 2024 r. oraz zawarła w uchwale szereg uwag i zastrzeżeń, wskazując że:

1. Powtarza się sytuacja, w której zaplanowane wydatki na wzrost funduszu wynagrodzeń nie w pełni odpowiadają potrzebom pracowników wymiaru sprawiedliwości. Powoduje to, że sądy powszechne (w części apelacji) jako pracodawcy nadal nie są konkurencyjne na rynku pracy.

2. W szczególności dotyczy to: urzędników sądowych w ośrodkach wielkomiejskich, asystentów, specjalistów opiniodawczych zespołów specjalistów sądowych, osób kierujących inwestycjami budowlanymi, specjalistów do spraw informatyki. Wpływa to negatywnie na czas postępowań i uniemożliwia skuteczne sprawowanie wymiaru sprawiedliwości.
3. Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega potrzebę ingerencji ustawodawcy w stworzenie nowych systemowych rozwiązań obejmujących: zmianę zasad wynagradzania pracowników wymiaru sprawiedliwości i stworzenie nowych instrumentów prawnych w zakresie wynagradzania (obejmujących nagradzanie, okresowe waloryzacje, nowe stanowiska w wykazie stanowisk).
4. Krajowa Rada Sądownictwa podtrzymuje stanowisko, że wydatki na zaspokojenie potrzeb lokalowych są akceptowane uznaniowo i w nierównym stopniu zaspokajają potrzeby sądów. Dlatego postuluje, by w pierwszej kolejności finansowanie było przyznawane zadaniom częściowo już rozpoczętym i zrealizowanym oraz sądom znajdującym się w najgorszej sytuacji: bez własnej siedziby, w wielu odległych lokalizacjach jednocześnie, w stanie technicznym urągającym powadze sądu, z największą powierzchnią wynajmowaną.
5. Metodologia planowania wydatków na infrastrukturę powinna uwzględniać dywersyfikację źródeł energii i innowacje techniczne w celu efektywnego i oszczędnego wydatkowania środków publicznych oraz doświadczenia zebrane w programach pilotażowych.
6. Zrealizowanie planu wydatków na remonty i inwestycje budowlane w zgodzie z zasadą efektywności i gospodarności wymaga zapewnienie odpowiedniej kadry – zespołów nadzorujących, które będą miały stały profesjonalny skład. Rada z niepokojem stwierdza, że część apelacji nie posiada takiej kadry w liczbie adekwatnej do potrzeb.
7. Krajowa Rada Sądownictwa przypomina, że kolegia sądów okręgowych i kolegia sądów apelacyjnych są zobowiązane współuczestniczyć w tworzeniu planów dochodów i wydatków sądów powszechnych stosując art. 29 § 1 pkt 3 usp i art. 31 § 1 pkt 3 usp.
8. Krajowa Rada Sądownictwa dostrzega trudną sytuację części sądów przygranicznych, których potrzeby co do ilości etatów orzeczniczych i urzędniczych nie zostały zaspokojone. Stanowić to może istotne ograniczenie prawa do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie, a nawet prawa do sądu.

W uchwale nr 858/2023 z dnia 22 września 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa, na podstawie art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych, przedstawiła Ministrowi Obrony Narodowej wniosek o opracowanie projektu planu dochodów i wydatków sądów wojskowych na rok 2024 – na podstawie planów finansowych dla tych sądów. Rada nie zgłosiła uwag ani zastrzeżeń do przedstawionych planów finansowych.

9. Rozpatrywanie korespondencji skargowej

Analiza merytoryczna skarg i wniosków wpływających do Krajowej Rady Sądownictwa należy do kompetencji stałych Komisji Krajowej Rady Sądownictwa: Komisji do spraw Skarg, Wniosków i Petycji, Komisji do spraw Wizytacji i Lustracji, Komisji do spraw Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych oraz Komisji do spraw Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych.

Skarżący oczekiwali od Krajowej Rady Sądownictwa działań polegających m.in. na wyłączeniu wskazywanych przez nich sędziów od prowadzenia konkretnych postępowań sądowych, stawiając pod ich adresem zarzuty nieobiektywnego podejmowania czynności sądowych. Szereg skarg dotyczyło niewłaściwych, w ocenie skarżących, zachowań sędziów na sali rozpraw. Skarżący zarzucali sędziom nieetyczne zachowania, przejawiające się m.in. w przerywaniu wypowiedzi stronom, podnoszeniu głosu, nierównym traktowaniu stron procesu, odnoszeniu się do uczestników postępowań w sposób niewłaściwy, a wręcz obraźliwy.

W skargach pojawiały się zarzuty dotyczące zachowań korupcyjnych sędziów, wpływania przez adwokatów na treść rozstrzygnięć sądowych. Wiele skarg dotyczyło bezpośrednio podejmowanych przez sędziów czynności sądowych w postaci wydawania incydentalnych postanowień, jak również orzeczeń kończących postępowanie sądowe. Zdarzały się skargi, których autorzy, kwestionując treść konkretnych orzeczeń sądowych, zwracali się do Krajowej Rady Sądownictwa o ocenę ich prawidłowości, a nawet o ich zmianę, także w odniesieniu do orzeczeń, które stały się już prawomocne.

9.1. Komisja do spraw skarg, wniosków i petycji

W 2023 r. Komisja rozpatrzyła w łącznie 317 pism.

Z treści skarg wynikało, że ich autorzy oczekiwali dokonania przez Radę oceny przebiegu postępowań sądowych czy realiów spraw zakończonych prawomocnym wyrokiem i spowodowania zmiany niekorzystnych dla nich orzeczeń sądowych. Przedmiotem nadsyłanych listów były najczęściej skargi na przebieg postępowania sądowego i jego przewlekłość, żądania wyłączenia sędziów w sprawach ich dotyczących, a także prośby o objęcie toczącego się postępowania nadzorem przez Krajową Radę Sądownictwa. Pisma zawierały zarzuty wobec sędziów oraz zarzuty dotyczące wydanych przez sądy orzeczeń.

Skargi, w zakresie dotyczącym działalności sądów, w dziedzinie, w której sędziowie są niezawisli, nie podlegały rozpatrzeniu. Skarżący byli zawiadamiani o przyczynach odmowy

rozpatrzenia skargi. Poza merytorycznym ustosunkowaniem się do ich treści, skarżący byli również informowani o kompetencjach Rady i podstawach prawnych jej działania.

W niektórych sprawach członkowie Komisji, rozpoznając skargi, zwracali się do prezesów oraz sędziów o dodatkowe wyjaśnienia zagadnień w nich poruszanych. Jeżeli zebrany w sprawie materiał nie potwierdzał stawianych zarzutów, autorzy skarg byli o tym fakcie informowani. Propozycje zawiadomienia o sposobie załatwienia spraw w formie projektów pism do osób skarżących przygotował Wydział Prawny za I kwartał 2023 r., a następnie od II do IV kwartału Wydział Etyki, Nadzoru i Odpowiedzialności Zawodowej.

Wykonując decyzje i zarządzenia Komisji, pracownicy przekazywali sprawy do dalszego rozpoznania pozostałym Komisjom:

- Komisji do spraw Odpowiedzialności Dyscyplinarnej Sędziów i Asesorów Sądowych;
- Komisji do spraw Wizytacji i Lustracji;
- Komisji do spraw Etyki Zawodowej Sędziów i Asesorów Sądowych,

a także zwracali się do prezesów sądów o nadesłanie dodatkowej dokumentacji dotyczącej pozyskania niezbędnych informacji do zapewnienia prawidłowego rozpoznania skargi.

Ponadto, Komisja do spraw Skarg, Wniosków i Petycji zajmowała stanowisko w zakresie przekazania skargi do rozpatrzenia przez prezesów sądów.

10. Nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych

Krajowa Rada Sądownictwa sprawuje nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych przez Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny oraz sądy apelacyjne i wojskowe sądy okręgowe, w ramach prowadzonych przez nie postępowań.

W ramach nadzoru, Krajowa Rada Sądownictwa:

- Rozpatruje skargi osób, których dane osobowe są przetwarzane niezgodnie z prawem;
- Podejmuje działania mające na celu upowszechnianie wśród nadzorowanych administratorów i podmiotów przetwarzających wiedzy o obowiązkach wynikających z rozporządzenia 2016/679 oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz. U. z 2019 r. poz. 125);
- Współpracuje z innymi organami sprawującymi nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych w ramach postępowań prowadzonych przez sądy i trybunały oraz z organami nadzorczymi w rozumieniu art. 51 rozporządzenia 2016/679, w tym dzieląc się informacjami oraz świadcząc wzajemną pomoc, w celu zapewnienia spójnego stosowania rozporządzenia 2016/679 oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

Wykonując powyższe zadania, Krajowa Rada Sądownictwa ma kompetencje do:

- Nakazywania administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu albo ich przedstawicielom dostarczenia wszelkich informacji potrzebnych do realizacji zadań tego organu;
- Zawiadamiania administratora lub podmiotu przetwarzającego o podejrzeniu naruszenia rozporządzenia 2016/679 lub ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości;
- Uzyskiwania od administratora i podmiotu przetwarzającego dostępu do danych osobowych i informacji niezbędnych organowi nadzorczemu do realizacji swoich zadań;
- Uzyskiwania dostępu do pomieszczeń administratora i podmiotu przetwarzającego, w tym do sprzętu i środków służących do przetwarzania danych;

- Wydawania ostrzeżeń administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu dotyczących możliwości naruszenia przepisów rozporządzenia 2016/679 lub ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości;
- Udzielania upomnień administratorowi lub podmiotowi przetwarzającemu w przypadku naruszenia przepisów rozporządzenia 2016/679 lub ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości;
- Wzywania administratora lub podmiotu przetwarzającego do dostosowania przetwarzania danych do przepisów rozporządzenia 2016/679 lub ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości.

Uchwałą nr 212/2019 z dnia 15 lutego 2019 r. Krajowa Rada Sądownictwa powołała komisję problemową do spraw tego rodzaju. Komisja opracowywała propozycje rozstrzygnięć, które podlegają zatwierdzeniu przez Krajową Radę Sądownictwa. Po rozpoczęciu kadencji wspólnej przez kolejnych sędziów – członków Rady w miejsce wymienionej komisji problemowej, która nie została powołana, w dniu 26 maja 2022 r. do rozpoznawania spraw związanych z nadzorem nad przetwarzaniem danych osobowych przez Trybunał Konstytucyjny, Trybunał Stanu, Sąd Najwyższy, Naczelny Sąd Administracyjny, sądy apelacyjne, i wojskowe sądy okręgowe, prowadzenia prac analitycznych i przygotowania rozstrzygnięć został upoważniony członek Prezydium Krajowej Rady Sądownictwa sędzia dr Maciej Nawacki.

11. Biuro Krajowej Rady Sądownictwa

11.1 Podstawa prawna działania i organizacja wewnętrzna Biura KRS

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy o KRS, Rada wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rady. Biurem kieruje Szef, który odpowiada za sprawne funkcjonowanie Biura i prawidłowe wykonywanie zadań m.in. planuje działania Biura, zapewnia warunki umożliwiające realizację zadań komórek organizacyjnych i kontroluje wykonywanie zadań, zatwierdza plany działania komórek organizacyjnych, reprezentuje Biuro na zewnątrz i wobec Przewodniczącego Rady. W zakresie funkcjonowania Biura Szef Biura wydaje decyzje.

Organizację i tryb działania Biura Krajowej Rady Sądownictwa określa Regulamin nadawany przez Radę. W dniu 3 marca 2023 r. Krajowa Rada Sądownictwa uchwałą Nr 145/2023 nadała nowy Regulamin Biura KRS, na mocy którego 1 kwietnia 2023 r. została zmieniona struktura organizacyjna Biura. Zostały utworzone cztery nowe wydziały: Wydział Prezydialny i Wydział Spraw Indywidualnych – oba wyodrębniono z Wydziału Organizacyjnego, Wydział Etyki, Nadzoru i Odpowiedzialności Zawodowej, który wyodrębniono z Wydziału Prawnego, oraz Wydział Współpracy Międzynarodowej – z Wydziału Gospodarczego i Obsługi Współpracy Międzynarodowej. Wydział Gospodarczy i Obsługi Współpracy Międzynarodowej zmienił nazwę na Wydział Administracyjno-Gospodarczy. W wyniku reorganizacji Biura nastąpiły przeniesienia pracowników między wydziałami, w poszczególnych wydziałach utworzono nowe zespoły, a wydziały i zespoły otrzymały nowe zadania. Ponadto utworzono nowe samodzielne stanowisko w Biurze Rady – Rzecznika prasowego, który nadzoruje pracę Zespołu Prasowego. Zadania Rzecznika prasowego są określone w § 30 Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa .

W skład Biura Krajowej Rady Sądownictwa wchodzi następujące komórki organizacyjne i stanowiska pracy:

1. Wydział Prezydialny, w ramach którego działają:
 - a. Sekretariat Przewodniczącego Rady;
 - b. Sekretariat Szefa Biura;
2. Wydział Organizacyjny, w ramach którego działają:
 - a. Kancelaria Główna;
 - b. Archiwum Zakładowe;
 - c. Biblioteka Fachowa KRS;
 - d. Zespół Obsługi Posiedzeń;

3. Wydział Prawny;
4. Wydział Spraw Indywidualnych, w ramach którego działają
 - a. Zespół Postępowań Nominacyjnych;
 - b. Zespół Spraw Osobowych Sędziów;
5. Wydział Etyki, Nadzoru i Odpowiedzialności Zawodowej, w ramach którego działa Zespół ds. Skarg i Wniosków;
6. Wydział Spraw Międzynarodowych, w ramach którego działają:
 - a. Zespół Współpracy Międzynarodowej;
 - b. Zespół Postępowań przed Trybunałami;
7. Wydział Finansowy;
8. Wydział Administracyjno-Gospodarczy, w ramach którego działają:
 - a. Zespół Obsługi Administracyjnej;
 - b. Zespół Informatyki i Techniki;
9. Główny Księgowy;
10. Zespół Kadr i Szkoleń;
11. Rzecznik prasowy, nadzorujący pracę Zespołu Prasowego;
12. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych, nadzorujący pracę Pionu Ochrony, w którego skład wchodzi Kancelaria Tajna;
13. Audytor wewnętrzny;
14. Radca prawny;
15. Inspektor Ochrony Danych;
16. Sekretariat Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych;
17. Sekretariat Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Wojskowych.

11.2 Stan etatowy Biura Krajowej Rady Sądownictwa

Plan zatrudnienia w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa określono na 79 etatów. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2023 roku wyniósł 69 pracowników, z czego:

- 67 pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy,
- 2 pracowników w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Stan osobowy pracowników w poszczególnych komórkach organizacyjnych przedstawiał się następująco:

- Wydział Prawny: 4,
- Wydział Organizacyjny: 11,

- Wydział Spraw Indywidualnych: 16,
- Wydział Prezydialny: 3,
- Wydział Etyki, Nadzoru i Odpowiedzialności Zawodowej: 5,
- Wydział Finansowy: 4,
- Wydział Administracyjno-Gospodarczy: 13,
- Wydział Spraw Międzynarodowych: 4,
- Stanowiska samodzielne: 3,
- Zespół Kadr i Szkoleń: 1,
- Zespół Prasowy: 2,
- Sekretariat Rzecznika Dyscyplinarnego Sędziów Sądów Powszechnych: 3.

W 2023 roku nie zwiększono zatrudnienia: rozwiązano umowę o pracę z 4 pracownikami i zatrudniono 4 pracowników (m.in. Rzecznika prasowego), w tym 3 pracowników na czas nieokreślony oraz 1 – na czas określony.

Minister Sprawiedliwości delegował do pełnienia czynności w Biurze KRS 1 sędziego oraz 2 asystentów sędziego oraz odwołał z delegacji 1 sędziego. Natomiast Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego nie wyraził zgody na przedłużenie delegacji 1 asystenta sędziego.

Wśród zatrudnionych w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa było 42 kobiety i 27 mężczyzn. Stanowiska funkcyjne i samodzielne zajmowało 5 kobiet i 7 mężczyzn. Trzech pracowników osiągnęło 20 lat pracy, dwóch 25 lat pracy, a jeden 35 lat pracy.

11.3. Nadzór nad przetwarzaniem danych osobowych sprawowany przez Biuro Krajowej Rady Sądownictwa.

11.3.1. Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych i Inspektor Ochrony Danych Biura Krajowej Rady Sądownictwa

W 2023 r. rozwiązano stosunek pracy z dotychczasowym Pełnomocnikiem ds. Ochrony Informacji Niejawnych i Inspektorem Ochrony Danych Biura Krajowej Rady Sądownictwa (jedna osoba pełniła obie funkcje). Z dniem 1 listopada 2023 r. funkcja Pełnomocnika ds. Ochrony Informacji Niejawnych została powierzona pracownikowi w Wydziale Organizacyjnym, natomiast funkcję Inspektora Ochrony Danych objął pracownik Wydziału Etyki, Nadzoru i Odpowiedzialności Zawodowej.

Pion Ochrony Informacji Niejawnych Biura Krajowej Rady Sądownictwa realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

W zakresie ochrony informacji niejawnych w 2023 r. podejmowane były następujące działania:

- przedstawiono do nowelizacji Zarządzenie Nr 11/2022 z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „poufne” oraz zakresu i warunków stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w celu ich ochrony w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa;
- przedstawiono do nowelizacji Zarządzenie Nr 12/2022 z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie sposobu i trybu przetwarzania informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” oraz zakresu i warunków stosowania środków bezpieczeństwa fizycznego w celu ich ochrony w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa;
- wykonano ponowną ocenę certyfikatów drzwi do Pionu Ochrony Informacji Niejawnych oraz Kancelarii Tajnej, 4 szaf do przechowywania informacji niejawnych, a także kraty okiennej w Kancelarii Tajnej. Ww. urządzenia musiały zostać ponownie certyfikowane zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 maja 2012 r. w sprawie środków bezpieczeństwa fizycznego stosowanych do zabezpieczenia informacji niejawnych (Dz.U. z 2012 r. poz. 683);
- dokonano aktualizacji wykazu osób zatrudnionych w Biurze KRS lub pełniących służbę, które posiadają uprawnienia do dostępu do informacji niejawnych, oraz osób, którym odmówiono wydania poświadczenia bezpieczeństwa lub je cofnięto;
- opracowano projekt „Planu Ochrony Informacji Niejawnych” oraz „Określenie poziomu zagrożeń” do „zatwierdzenia” Przewodniczącemu Krajowej Rady Sądownictwa.

11.3.2. Zadania Inspektora Ochrony Danych w 2023 r.

W zakresie ochrony danych osobowych:

- przygotowano 27 upoważnień do przetwarzania danych osobowych w Biurze Krajowej Rady Sądownictwa;
- przeprowadzono szkolenia z pracownikami Biura KRS z zakresu ochrony danych osobowych.;
- wprowadzono „Politykę ochrony danych w Krajowej Radzie Sądownictwa” - Zarządzenie Nr 6/2023 Przewodniczącego Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 kwietnia 2023 r.;
- odnotowano jeden incydent naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych. Ocena ryzyka – niska.